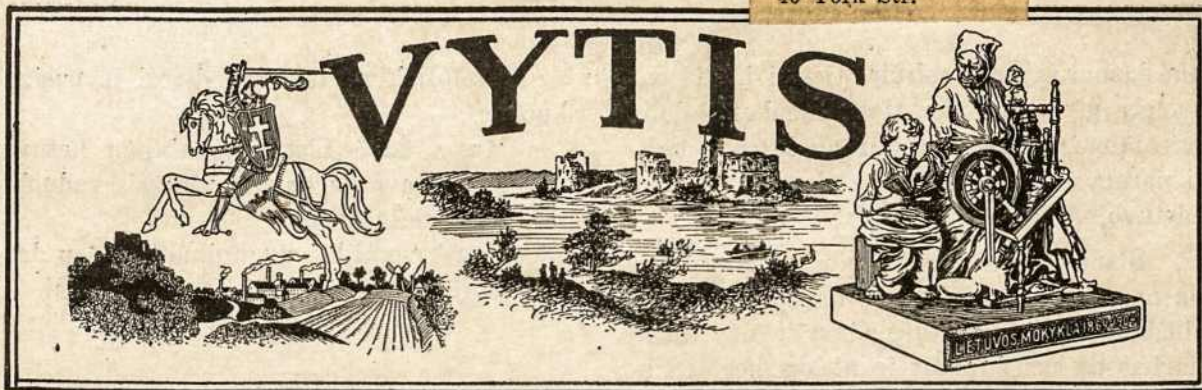

Kun. Pr. Juškaitis,
40 York Str.

Dvisavaitinis Ilustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas III

Sausio-January 15 d., 1921 m.

No. 1 (95)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)
Published Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
6 Months	1.25
In Foreign Countries Yearly	3.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"VYTIS"
Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$2.50
Pusmečiui	1.25
Pavienis Numeris	15
Užrubežį Metams	3.00

"VYTIS"
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Nauji Metai.

RAEIT AIS metais Amerikos lietuviai, o ypatingai mūsų jaunimas, Vyčiai, padarė daug gražaus ir naudingo darbo kovoje už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Amerikiečių lietuvių pastangos reiškėsi ne karo laukuose, bet svarbioje moralėje ir materijalėje paramoje Lietuvos valstybės kūrėjams ir jos laisvės gynėjams. Nebuvo, rodos, Amerikoje tokio kampelio, kur lietuvių jaunimas nebūtų rinkęs aukų Lietuvos naujai valstybei palaikyti ir narsiai kariuomenei remti. Protesto žodžiai prieš mūsų gimtinio krašto priešus veržėsi iš kiekvienos jaunos krūtinės ir plaukė kartu su gausiomis aukomis į tėviškės padanges, kur mūsų fronte už mūsų brangios šalėlės laisvę kovoja mūsų draugai, Lietuvos jaunimas. Ir Amerikoje ir Lietuvoje jaunųjų širdis virpina tie patys jausmai ir troškimai, tik darbo takai buvo skirtingi. Tėvynės jaunimui kovoje už Lietuvos laisvę rei-

kia dažnai žiauriai mirčiai tiesiai į akis pažvelgti, gi mums teko, tiesa, menkesnė dalis pavojaus žvilgsniu, bet darbais kilni — teikti paramos ir sąjausmo narsiems draugams Lietuvoje.

Šiandien, įžengiant į naujų metų angą, da negalime pilnai iš savo darbo vaisių pasidžiaugti ir atskaitų padaryti, nes mūsų darbas da neužbaigtas ir niekas negali tikrai pasakyti kada pasibaigs.

Lenkai nesitraukia iš Lietuvos. Mūsų tautos amžiniems priešams naikinti Lietuvos kraštą padeda beveik visos pasaulio galingos valstybės. Gi prietelių Lietuvos laisvei turime tik tiek, kiek šiandien yra susipratusių lietuvių Amerikoje ir Lietuvoje. Svetur mažiausios užuojautos sau neturime, tat ir prisieina pasitikėti tik savo pajėgomis, kurių, sulyginus su mūsų tautos priešais, pasirodys nedaugiausia.

Naujus metus pradėdami turime savo mažutes pajėgas taip sutvirtinti, kad jų užtektų ilgai ir mirtinai kovai su mūsų tautos priešais, daug už mus galingesniais ir skaitlingesniais. Kiekvienas lietuvis ir lietuvaite privalo tuojau stoti į savo tautos laisvės sargybą. Stoti į darbą ne delto, kad tas yra dabar madoje, kad mus dirbti kviečia Lietuvos tėvynainiai, bet delto, kad tai yra mūsų švenčiausia priedermė iškovoti Lietuvai, mūsų motinai laisvos ir nepriklausomos valstybės vardą. Būti vergės vaikais negarbinga, motinos kančioms neprijausti daugiau kaip pragaištinga; su vergo likimu ir žyme tegali sugyventi tie, kurie neturi savyje žmogiško jausmo. Lietuviams kilnių jausmų nestoka, tat jiems nebus baisi aršis, kruvina ir ilga kova už laisvę ir už teisybę. Laimėsime, jei turėsime užtektinai kūno ir dvasios pajėgų. Be aukų neapsisime. Kova už laisvę lengvai neįgijama. Bet grobuonių gaujos, pasaulio diplomatų sląstai ir aukso dievaitis, kurį šiandien labiausia garbina galingieji, ir kuris kerta sparnus demokratybės idėalui, — sutrupės į lietuvių plieninę valią atsimušę.

1921 metai bus lietuviams galutinos pergalės metais, jei visi jausimės lietuviais ir savo tautai dirbsime sutartinai ir širdingai.

Nesibijokime daugiau dirbti ir pasiaukuoti.

Mums davė Lietuva garbingą lietuvių vardą, tat savo darbais ir pinigais vaduokime ją iš priešų nagų.

Nauji metai lai apvainikuoja mūsų darbus naujais nuopelnais Lietuvos naudai.

Y.

Senieji Metai.

Kad saulė skaistuoless apleidžia tą žemę,
Jos pėdsakai lieka... raudonas dangus,
Keletas spindulių ištyso aptemę,
Užgeso... Išnyko tas vaizdas puikus.

Sidabro žvaigždutės išpuošę mėlynę,
Nutilusią žemę sveikin' spinduliais,
It deivės akutėms mirksi susipynę,
Ir plaukia berybėj, padangių keliais.

Jau pusratį kelio išlenkęs mėnulis,
Pažvelgia į žemę iš po debesų;
Nušvito ant kalnų snieguotos kepurės,
Ragavę mėnulio šaltų spindulių.

Vidurnakčio tylą štai pertraukia aidas,
Varpai gaudžia, bunda inmigę laukai.
Nušvito žmonijos apsiniaukęs veidas,
Vienodai jaunuoliui... prazilę plaukai.

Varpų aidas lydi į kapą "senuolį"
Praėjusį metą... Jis ant visados
Nužengė į amžių jam prirengtą guolį,
Iš kurio jau negriš niekadods.

Zilvitis.

Ibis.

KUNIGAS.

*(Mūsų gadynės vaizdeliai)**(Taša iš "V." No. 14-jo, 1920 m.)*

III KURSAS.

TEIGU skaitytojas nepatingės atskleisti "Vyčio" 14-ąjį numerį 1920 metų, tai lengvai sumegs tuos metmenis, kuriais esame pasiriję duoti pilnesnį vaizdą apie Lietuvos jaunimą, einantį mokslus seminarijose.

Kaip jau esame pabriežę, jaunamečiai, gavę kunigo rūbą-sutoną, maža kuo besiskyrė nuo kitų klierikų išorine forma.

Jeigu neprisimintų mums keletas juokingų prietikių, kada jaunajam levitui susinarpliojo sutono skvernai lipant laiptais, arba nešant į stalą valgius, o pasekmės buvo kartais net tokios: ar išsitiesdavo kurs kryžiumi prie stalo, ar trukdavo kelios sagutės kartais su skverno škeveldromis, tai, bendras įspudys, vis tik niekuo daugiau akies jų link netraukė.

Tuo būtų galima veik pasitenkinti, jeigu mums nerūpėtų paduoti skaitytojui gilesnių bruožų iš gyvenimo to jaunimo, kurs tiksliai ėjo ir eina keliais pasišventimo — sekti ir skleisti Kristaus mokslo idėjas žmonijos tarpe.

Pravartu todėl pažvelgti ir į jų sielos gelmes.

* * *

Kiekvienam rašytojui esti lengviau sugauti vaizdus iš gamtos grožybių ir juos pilniau atpasakoti, bet daug sunkiau paduoti pavienių tipų aprašymus. Kadangi čia mums atseina kalbėti ne tik apie atskirus asmenis, o apie jų grupes, tai dalykas savaimė sunkiau narpliojasi. Lygšiol veik niekas nebandė to klausimo vispusiškai apibūdinti, todėl mes vietomis įdėsime gal ir individualių sprendimų.

Tiesa, a. a. kun. Balvočius (I. Gerutis) mums paliko šiek-tiek medžiagos kalbamuoju dalyku, bet "Kunigo giminė" tenūsviečia tuos tipus, kurie stengiasi visą amželį kunigą išnaudoti, t.y., kunigo giminės.

Mūsų-gi tikslu yra parodymas tų veiksmų, kurie gyvenime kunigo asmeniui esti sunkiausia našta, imant pasakojimo pamatan mokyklą — seminariją.

Žinoma visiems senųjų patarlė: "Kokie tėvai, tokie ir vaikai...", arba vėl: "Obuolys nuo obels netoliese krinta". Taikant tuos pasakymus prie kalbamojo dalyko, galima tą-pat pasakyti: "Koki mokykla, tokie ir mokiniai..."

Ar daug kuo skyrėsi seminarijos pirmamečiai nuo pasaulinės mokyklos mokinių, budami izoliuotais seminarijos aukšta akmenine tvora, nelyginant Šiaulių miesto senojo kalėjimo, tai pamatysime kiek vėliau, o dabar mes grįšime į seminarijos kasdienio gyvenimo sūkurį. Nors, rašant šiuos žodžius, jau ir daug įvyko permainų kaikuriuose mažmožiuose, bet bendras stovis pasiliko vis tik tas-pats.

Rašomojo dalyko objektu imame Kauno, arba geriau tariant — Žemaičių Dv. Seminarijos buitį 1913—1919 m.

* * *

Da anuomet, a. a. "Vyskupui" Mečislovui-Leonardui Palliuliouoniui vedant Žemaičių ir Kuršo rėdybas, Kauno seminarija susilaukė naujos regulos, arba statuto, kurs buvo taikomas prie laiko aplinkybių ir žmonių dvasios.

Reikia priminti, kad toji regula buvo sustatyta ne vien disciplinos žvilgsniu, bet plačiu išaiškinimu seminarijos tikslo, taikanties prie išleistų "Conc. Tridentini" įstatų dėl seminarijų steigimo ir palaikymo jose bažnytinės dvasios. Kadangi tai bažny-

tinės kompetencijos dalykas, todėl nieku būdu nemanome jo girt nei peikt.

Čia parodyti vienok drįstame, kad a. a. Vyskupo Cirtauto laikais, kurs Palliulionii gyvam tebėsant buvo Žemaičių seminarijos rektoriumi, regula niekuo nebuvo pakeista.

Karo apaušryje Žemaičių Katedra perėjo į rankas gerai mums žinomo Vyskupo Karevičiaus; daugelis gal laukė iš jo nepaprastų darbų, kaip iš "reformatoriaus"*) juolabiau, kad pirmą syk užėmė Vyskupų sostą patriotas-lietuvis, bet... nelemtas karas išdraikė visiems prinokusias mintis, žinoma, ir vyskupams.

Pasaulinio karo baisenybės, visiškas suirimas komunikacijos užtęsė naujo bažnytinio kodekso publikaciją, nors da Popiežiui Pijui X-am tebėsant, jau jis buvo paruoštas Katalikų Bažnyčiai.

Su naujuoju bažnyčios kodeksu, kurs nuo 1918 m., birželio 29 d. įgavo visame katalikiškame pasaulyje galę, daug įvesta mūsų bažnyčios gyveniman modifikacijų, — čia ir seminarijų neapleista.

Kiek laiko aplinkybės leido, naujasis diecezijos valdytojas rūpinosi ir tebesirūpina pagerinti seminarijos buitį; neužmirštamai didelės reikšmės turi dabartinio seminarijos rektorius, praloto Jono Maculevičiaus, dovana Žemaičių seminarijai.

Kaip žinoma: "mens sana in corpore sano," ką drąsiai lygšiol galima buvo taikyti prie žemaičių seminarijos atvirkščioje prasmėje — "Mens debolis, quousque corpus debile", nes medžiaginė seminarijos rūtina išleisdavo tankiai žmones pusiau ap-laužytu moraliu slogu.

Iš to, kas žemiaus seka, bus visiems aiškus pateisinimas, tik-ką pasakytiems argumentavimams.

* * *

Tuo pačiu veik metu, kada seminarijose mokslas prasidėdavo, jį pavymui sek-davo įvairiausi bandymai ir dvasios lavinimo srytyje.

*) *Taip lenkai tankiausia jį norėtų par-sistatyti.*

Prisimindami tai, kad kuomet į jaunų levitų eiles atplaukdavo apie 40—50 žmonių iš visos Lietuvos: pradedant nuo Palangos — Mažeikių — Biržų ir baigiant — Kelme — Taurage — Jurbarku — Šidlava; pridėję pastabą, kad tame skaičiuje pasitai-kydavo 1—2 studentu, 15—20 — baigusių VII—V gimnazijos klases, apie 20—25 — tik miesto IV klasių kursą, galėsime sau nupiešti vaizdą, kaip spalvuotai įvairių mokyklų įnešamos budavo seminarijos internatuosna nuomonės, įpročiai, geresnės bei blogesnės moralės jėgos.

Gi seminarijos regulos tikslu buvo — išauklėti visus Kristaus vynyno bendradarbiais, pasišventimo idėjos nešėjais bei kūrėjais visuomenės sluogsniuosna.

Tuo mezgamuuju suderinimu tegali būti seminarijos auklėtinių kapelionas (dvasios vadovas), nors, dėja, aprašomuuju laiku to nesimatė, kad būtų buvęs žmogus tai užduočiai tikęs.

Mokslo srytyje darbai ėjo sparčiu žing-sniu pirmyn, nes niekam tinginiuoti nepavykdavo. Prisimena man toks prietikis. Vienas draugas neatsakė ganėtinau užduotos pamokos; rytojui jis nei nebesirengė, pasiremdamas gimnazijos praktika, kad po dvė-jukės tegalį paklaust bertainiui baigiantis. Reikia nelaimės, kad rytojaus dieną jį vėl paklausė... net neperskaičiusj kas užduo-ta. Čia jam buvo toks pamokslas trumpai išdėtas, kad už mėnesio gavo seminariją ap-leisti.

Tokiais atsitikimais taip argumentuo-davo: — arba neturi gabumų, todėl negali ateity kunigo luomo užimti, arba: "tinginys, vadinasi, nėra jokios pašaukimo žymės, kad galėtume leisti prie šventimų"...

Kadangi visi internate gyvena, tai aišku esti visiems, kada, kas, ką ir kam pasakė bei ką tuo pačiu reiktų suprasti. Įspudys visiems taip giliai įsmigdavo atminty, kad dauguma laukdavo sau panašaus "kompli-mento", kaipo didžiausios katastrofos žen-klo.

Sakome "katastrofos" todėl, kad tuo pačiu parodžius skaitytojui, kaip biau-rus esti tų ex-klierikų padėjimas, kuomet juos "pa-

prašo apleisti seminariją" mokslo metų bėgyje.

Viena, kad pinigų jau daug esti išai-kvota; antra, į mokyklą pasaulinę grįžti vė-

lu, o pas tėvus!?. geriau kad nei nežinotų, kas atsitiko!..

(Bus daugiau.)

Sintautų koncerto choras.

Susideda iš Marjampolės, Naumiesčio ir Šakių gimnazistų—čių. Vidury sėdi: muzikas J. J. Kamaitis ir dainininkas solistas A. Vaičiūnas.

Liepos 18 d., 1920 m. šis choras pildė Sintautuose, Šakių apskr., gražų koncertą "Ateities" naudai.

Plaštakė.

Lengvasparnė plaštakėlė
Anksti rytą atsikėlė, —
Kai saulutė, ta skaistiuolė,
Pažiūrėjo jai į guoli.

Ten darže raudona rožė
Kvapų žiedą jai atvožė;
Aromatą saldų gērė
Lengvasparnė plaštakėlė.

Skaisčią rožę pabučiavo;
Ant lengvų sparnelių savo

Po laukus liuosai skrajojo,
Naujas žiedas ją viliojo.

Ir jai dienos graitai plaukė,
Prie naujų linksmybių traukė,
Pažiūrėti nepaspėjo,
Kad ruduo čia pat atėjo.

Gamtos grožė jau išnyko,
Nebeliko jos vainiko.
Vien tik sniegas balta drobe
Pilką žemę dengia, globia.

Žilvitis.

Pats Muša-Pats Rėkia.

(Mūsų laikų vaizdelis).

Kadise man teko kaimiečių tarpe nugirsti tokių pasakojimų:

— Viena gražų pavakarį vagis rūpino si "pavažiuoti" svetimo arkliu.

Savininkas su gerais žmonėmis jį pradėjo vytis, visa gerkle šaukiant: — Turėkit vagį, turėkit vagį!..."

Kelias buvo vienintėlis, kuriuo vagis norėjo pasprukti iš besivėjančių nagų, bet, dėja: jam reikėjo perbėgt kaimą. Bijodamas, kad kurs iš pašaliečių neužstotų jam kelio, jis suprato gerai, kaip išvengus su laikymo. Pradėjo todėl ir jis šaukti kiek galėdamas — Turėkit — laikykite vagį!"

Išbėgę iš namų žmonės, nebegalėjo suprasti: kur vagis ir, kas jį vejasi. Vienas bet-gi iš kaimiečių "žniaktelėjo" dalba tam, kurs šaukė pirmame vežime, ir... pataikė vagio sprandan! Tuomet byla paaiškėjo, ir čia pasaka baigėsi.

* * *

Imant šių dienų mūsų politiką, mes drąsiai galime pritaikyti tą pačią pasaką prie lenkų ir lietuvių karų.

— Kas, ką ir kada vogė?..

— Dalykas aiškus, tik cit: paklausykite.

Steigiamasis Seimas turi net keletą komisijų, o šios — pakomisijų; iš čia vėl aišku: posėdžių, sumanymų, ginčų ir kivirėjų... Tiek-jau to, faktas faktų, kad užsienio reikalams Seimo komisija pasiuntė savo apaštalių trečdalį į Londoną, Paryžių ir Romą.

Gal ir niekam nežingeidus dalykas, kad tos delegacijos sudėtis buvo margutė, it tautiškas mūsų mergaičių sijonas, bet ką-gi veiksi: mes ligšiol da ir neturime ko užsieniosna parodyti, tai nors delegaciją...

Užduotis svarbi ir paini; tikslas kilnus; sutartinumas, kaip toje rakto "c" gamoje, ir pasisekimas visur puikus ir pilnas, kol kitur negalėjo nosies įkišt lenkai.

Reikia da biauresnių įrodymų, kad čia, Romoje, pasipainiotų lenkų šunsnukiavimas, nes, kaip žemiau pamatysime, niekas tokių

darbų politika vadinti neišdrįs, ir... mūsų delegacija atsiduria antrame vežime, o pirmoje vietoje — lenkai.

Mat, kur pasakos analogija.

Sulig priimto visų šalių papročio, visi, kas aplanko Italijos karalių, cina paskui pasveikinti Vatikane šv. Tėvą.

Nors ir "marga" buvo mūsų Seimo delegacijos sudėtis, bet jie ėjo Tėvynės labo idėjų vedami gražiausio sutartinumo keliu, neišskiriant net p. Soloveičiko, Žydų Reikalams ministerio.

Ar ne juokai: lenkai daro Vatikane posėdį tą pačią dieną, kada mūsų atstovas laukia atsakymo del Seimo delegacijos priėmimo, nes senatorius Titoni ir Užs. ministeris, grovas Sporza jau buvo atstovus priėmę.

Rezoliucija.

Lenkų posėdžiui Vatikane pasibaigus, mūsų atstovas išgirsta, kad pas šv. Tėvą Lietuvos Seimo Delegacijai nėra reikalo eiti, o užteksią su kardinolu Gasparri pasimačius?!

* * *

Kaip jau žinome, mūsų aeroplanai skraidė su proklamacijoms 22—23 d. ant Vilniaus, tai lenkai, atsimokėdami lietuviams, 31 d. atskrido Ukmergėn ir pradėjo svaidyti bombas žmonių minion prieš bažnyčią.

Pasekmės jų barbariškumo buvo tokios, kad 11 žmonių užmušė, 7— mirė nuo žaizdų, o 21 — sunkiai sužeidė!..

Kuo-gi pasibaigė byla?

Vargais-negalais Seimo Delegacijos nariai 3 X 1 buvo pas šv. Tėvą, kurs tuojaus, susirūpinęs, paklausė: ar tiesa, kad ant savo sostapilės lietuvių aeroplanai metę bombas!?

Kadangi iš Kauno telegramas teatpyškėjo jau išvažiavus delegacijai apie bylą su aeroplanais, todėl aišku labai, kokioje keblioje padėtyje buvo mūsų Delegacijos atsakymas. Viena buvo aišku, kad čia lenkų šunsnukiavimo pėdsakas.

Bijodami, kad delegacija nepasiskųstų prieš lenkų barbariškumą, jie jau "pazvanijo" visame Vatikane, būk lietuviai užpuolę su bombomis iš aeroplanų Vilnių...

* * *

Kaip-gi pasibaigė byla?

Lapkričio 20 d. mūsų atstovas nunešė Vatikanan memorjalia, kuriuo, it taja dalba, "žniakt" lenkų melams į sprandą!..

* * *

Kunkuliuoja—verda, puškuoja — bren-da, rudens iš vasaros, iš vasaros — rudens oras, žmonės, sukuryš darbų, barbariškumų, melo ir... lietuviškosios komunikacijos nerangumo, rodos — taip-jau reikia, ir gana....

* * *

...“O lenkai?.. — Na-gi, patys, užmušę 18 žmonių ir 21 suzeidę, pradėjo net šv. Tėvui į akis šaukti:

— Turėkit vagį, turėkit vagį!..

* * *

— Et—jau! Kam čia bereikia daugiau burną aušyti, juk lenkas lenku buvęs bus, o lietuvis dar vis "pagoniškos kalbos ir "vie-ros"...

Jau aušta šventojo keršto diena!..

P. M—lis.

"ESPERANTO".

Nors tarptautiška kalba "esperanto" kasdien vis labiau ir labiau platinasi pasaulyje, tačiau ją pripažinti oficialiai nesiskubinama ir į mokyklas jos neįvedama. Viena iš didžiausių priežasčių, kuri pastoja tarptautiškai kalbai kelią yra ta, kad prancūzai nori, kad jų kalba būtų tarptautiška, o anglai, kad jų. Ir kitos tautos nuo tokios saumeilės neatsilieka.

Argentinoje yra vartojama ispanų kalba. Skaičiau žyname Buenos Aires savitrašty "El Hogar" straipsnį, kur nurodoma, kad ispanų kalba turi būti tarptautinė kalba, nes, esą, virš 20 valstijų tą kalbą vartoja. Būtent, Ispanija, Meksika, Guatemala, Honduras, Nicoragua, San Salvador, Costa Rica, Panama, Colombia, Venezuela,

Ecuador, Peru, Bolivia, Paraguay, Uruguay, Argentina, Chili, Pilipinai, Cuba, Puerto Rico, didelė dalis Maurų ir dalis Argelijos.

Mes lietuviai nenorime, kad mūsų kalba būtų tarptautiška, bet dedame visas pastangas, kad jos mokėtų visi lietuviai ir svetur augęs mūsų jaunimas. Mes lietuviai privalome taipgi remti tikrą tarptautišką kalbą "esperanto".

S. K. D.

Buenos Aires

Spalių 30 d., 1920 m.

KAD TURĖČIAU.

Kad turėčiau tokią galę,
Grandiniu apkalčiau valią;
Ir nueičiau į tą minią,
Kurie tyli nusimine.

Aš juos vesčiau į tą šalį,
Kur vargų nėra, kur dalį
Jie surastų savo mielą,
Nuramintų širdį — sielą.

Pasikelčiau į padangę,
Tokią ramią, širdžiai brangią;
Ir užieččiau tamsų tolių,
Kviesčiau darban mielą brolių.

Bet likimo rankos kietos
Mane slėgia čia ant vietos.
Tik mintis į erdves kyla,
Ir be aido nyksta, dyla.

O vienok tikiu nors viena,
Del manęs išauš dar diena;
Pasibaigs nelaimių tvanas,
Švies tik meilės idealas.

Žilvitis.

P. M. J.

Pasaulio Stovis Prieš Kristaus Atėjimą.

(Naudojasi šiais rankvedžiais: Christian Apologetics, by Rev. W. Devivier, S. J. Vol. II; Lectures on The History of Religions, Vol. II. Pub. by Catholic Truth Society, 1910; The City of God — St. Augustine, A. Manual of the History of Dogmas by J. Otten, S.J. Vol. I; The Catholic Student's "aids" to the Bible, Pope. Vol. II.).

I. Prielankios apystovos.

Didžiausias permainas, kokios begali įvykti ant žemės, padarė Krikščionija. Bet kad geriau suprasti ir apvertinti Kristaus sėjamos sėklos galybę, būtinai reikia pažinti dirvą, kurion toji sėkla iš pradžių buvo sėjama.

Prisiartinus Kristaus atėjimo laikams, visur buvo jaučiamas didžiausias reikalas naujos pajėgos, kuri galėtų apšviesti dangiškąją šviesa ir tyru mokslu tamsią paklydimą naktį. Pasaulis Dievo Apveizda jau buvo prirengtas, dirva gatava, išdirbta ir geros valios žmonės jautė, kad netrukus išsipildys pranašystės, — nužengs iš dangaus Sėjėjas naujos tikros sėklos... Pasaulis buvo prirengtas užviešpatavusia

1. Romos Imperijos Vienybė.

Toji viešpatystė apėmė didžiausius žemės plotus. Beveik visos tuomet žinomos šalys, nūnai sudarančios Europą, priklausė Romos viešpatystei. Ji tęsėsi nuo Dunojaus ir Reino, nuo Atlantiko iki Euprato nuo šiaurinių Anglijos per Ispaniją į Aziją ir Afriką. Į tokią milžinišką viešpatystę įėjo nemažai rasių bei tautų. Iš jų visų, mažiausiai dvylikos tautų vienodumas apsiereiškė bendroje karinėje valdžioje, kurią savo rankose laikė Roma. Tad jos geografiškai skaitėsi viena viešpatystė po viena galinga valdžia. Pasekmėje imperiškos vienatos įvyko

2. Kalbos Vienybė.

Puolus Graikijai, josios gyventojai paklydo po Romos viešpatystę. Graikai viršijo romėnus mokslo dalykuose. Jų literatūra, poezija ir kultūra greit pridygo. O graikų kalba taip išsiplėtojo, jog jinai virto net visuotina kalba komercijoje, susisiekimuose ir tt. Podraug plačiai buvo vartojama ir lotinų kalba. Kitos-gi kalbos buvo slopinamos. Tokiu budu dvi viešpataujanti kalbi nemažai prisidėjo prie Kristaus mokslo išplatinimo.

3. Geri kariniai keliai.

Jie palengvino susisiekimą. Ir po šiai dienai jie pasilieka stebėtinu statytojų darbu, nes tebesilaiko be jokių pataisymų.

Visi svarbieji vieškeliai driekėsi į didįjį miestą — Romą. Jis buvo visiems prienamam centrui. Diplomatai stengėsi surišti visas užkariautas šalis bendrais ryšiais. Jie daug laimėjo įkurdami.

4. Gerą ir veiklų paštinį patarnaviną.

Romoje išleidinėjo laikraštį vadinamą "Acta". Šis laikraštis gerais keliais ir rūpestinga paštine sistema pasekmingai išplatindavo žinias po visą viešpatystę. Laikraštis savo tikslo iš dalies ir atsiekė, nes visų akys buvo nukreiptos Romos linkui.

Minėtieji patogumai sujungė visus po viena vėliava, po vienu Romos viešpatystės ereliu. Net ir ant romėnų pinigų buvo dedamas parašas "amžinoji Roma".

Viena iš didžiausių viešpatystės nelaimių, kuri griovė ir ėdė josios galybę buvo

II Socialės vienybės stoka.

Nebuvo daroma jokių pastangų įvedimui vienybės šeimynose ir panaikinimui užtvarų tarp vergų ir laisvųjų, tarp vargšų ir

turtuolių. Kristaus atėjimo laikais buvo apie 100,000,000 gyventojų. Trečia jų dalis buvo vergai. Augusto laikais vergų skaičius buvo da didesnis. Drąsiai galima pasakyti, kad tais laikais nelaimingiausiame padėjime buvo

1. Vergai.

Vergija pagonių tautose buvo labai praplatinusi. Vergų skaitlius, rašo Blair, buvo taip didelis, kad senatas, laikydamasis Senekos nuomonės, uždraudė vergams dėvėti ypatingus drabužius, nes bijojo, kad kartais viešpatystė neatsidurtų pavojuje. Daugiausia vergų įgydavo karuose. Karo belaisvius parduodavo vergijon. Ant Dėlosos salos buvo viena iš tokių turgaviečių, kur kasdien išsodindavo apie 10,000 vergų, juos parduodavo, o vakare it gyvulių bandą, varydavo į kitus laivus. Kiti iš jų buvo vagiami (Plin. H. N. 33. 11—9. 23; Tac. 14.42; Sen. Ep. 47). Tankiai vaikai būdavo parduodami. Vergai buvo trijų rūšių: 1) Karo belaisviai, kurie dažnai buvo kulturingesni negu jų apvaldytojai; 2) Benamiai kūdikiai, kuriuos paprastai rinkdavo gatvėse vergų vertelgos; 3) Romėnai, kurie iš bėdumo, arba nebegalėdami išbristi iš skolų, pasiduodavo vergijon. Turtingieji romėnai turėdavo šimtais vergų. Romoje vienam patricijui priklausydavo 1,000, 10,000 ir kartais net 20,000 vergų.

Chateaubriand ir Mgr. de Salinis paduoda da baisesnes skaitlines, sakydami, kad ant šešių milijonų laisvų žmonių buvo 120 milijonų vergų; arba ant kiekvieno liuso buvo 20 vergų.

Savininkas turėjo pilną tiesą su vergais elgtis kaip tik norėjo. (Justinian, Institutiones 1.33). Vergas, pagonių nuomone, buvo daiktas, bet ne žmogus. Varro prisikyrė juos prie darbo įrankių bei rakandų ir prilygino prie gyvulių. Skirtumas, gird, tame, kad jaučiai baubia, vergai kalba, bet arklas tinka ir vieniems ir kitiems. Cotonas-gi rašo, kad "sumaningas savininkas turi pasiliuosuoti nuo susidėvėjusių pabuklių, žambrių ir arklių lygiai, kaip ir nuo pasenusių vergų". Romos legendoje sakoma,

kad vergai virš 60 metų amžiaus buvo skandinami Tiberio upėje.

Šiurpuliai net ima, skaitant apie tuos vargšus, kurie niekur neturėjo pasigailėjimo, užtarimo ir poilsio. ("Non est otium servis"...). "Vargas užkariautai šaliai"; — šaukė galingi pagonys karo laukuose. Ir buvo vargas... (Sen. Oct. 379. Lucau. Phars 1.70. Tac. Ann. 42). Apgalėtuosius vyrus, moteris ir vaikus dažnai suvarydavo, it kaimienę į krūvą. Jeigu pergalėtojų nereikėjo, tai jis galėjo visus išskersti ant vietos. Esant reikalui, išsirinkdavo iš belaisvių vikresnius ir stipresnius vyrus, iš moterų jaunesnius ir gražesnius, senus, silpnus raišus, vaikus ir kūdikius nugalabindavo jiems paprastu būdu.

Tvirtus, vikrus vyrus priskirdavo prie cirkų ir amfiteatrų. Čia, tūkstančiai ištvirkusių romėnų susirinkdavo žiūrėti žaislų ir kruvinų imtynių, kurias atlikdavo

2. Gladiatoriai.

Gladiatoriai kovėsi iki mirčiai minios palinksiminimui. "Panem et circenses" (duonos ir cirko žaidinių) reikalavo nupuolusi doroje minia.

Pradžioje išeidavo po du gladiatoriai muštis tarp savęs. Bet jeigu vienas iš jų, rašo Laktancijus, tuoj nekrisdavo, žiūrėtojai šėldavo ir naujos poros būdavo siunčiamos, kad greičiau juos užmušus. O gladiatorius gavęs mirtiną smūgį, veltui šaukėsi pasigailėjimo. Žiūrėtojai vien troško jų mirties... (Inst. lib. 6). Ilgainiui skaitlius porų vis augo. Laike švenčių (o jų buvo labai daug ir tęsdavosi ilgai) išeidavo šimtai ir net tūkstančiai ant arenų. Tacitus rašo, kad kraugerių minios geiduliams pasotinti Senatas nutarė, kad kovos vyktų ne tarp porų, bet tarp pulkų kaip tikrame kare.

Vėliau išrado naujesnių, žiauresnių imtynių, būtent su žvėrimis. Tose imtynėse, rašo Seneka, minia nieko taip labai netroško, kaip matyti kovėją pasriuvusį kraujuose, laukinių žvėrių draskomą. (De Ira, 1.2)

Juo didesnė šventė, tuo daugiau reikalavo aukų... kraujo... Apvaikščiojant Titus'o iškilmę, bėgyje šimto dienų krito arė-

noje tūkstančiai vyrų; po savo tėvo laidotuvių tasai valdonas pats pristatė da 5,000 gladiatorių. Trajanas, švęsdamas pergale ant Daciano, žmonių žaislams paskyrė 23 dienas, kurių laike 10,000 gladiatorių kovėsi su 11,000 laukinių žvėrių. M. London veikale "L'antiquite" (Senovė) pareiškia, jog kritusių imtynėse gladiatorių skaičius siekė apie 30,000 vyrų į metus. Vienaime atsitikime, bėgyje vieno mėnesio, žuvę net 20,000 vyrų.

Tacitus paduoda vieną atsitikimą, kada pritrūko gladiatorių žvėrių šėrimui. Caligula pareikalavo sumesti jiems pirmiau atėjusius žiūrėtojus... Žmogaus gyvybė neturėjo jokios vertės. Artymo meilės jausmai buvo užmigę. Verkti su vaitojančiais skaitėsi silpnybė. Atjausti — jiems išrodė, — tegali tik silpnapročiai. Lengva numanyti prie ko galėjo priėti šalis, kur galingi buvo garbinami, o silpni ir neturtėliai buvo mindžiojami it dulkelės...

3. Ūkininkai ir ūkės.

Biednesnių ir nusigyvenusių ūkininkų žemes tankiai nupirkdavo arba atimdavo galingieji, nes jie mėgo turėti daug žemės. Jiems priklausė milžiniški dvarai po kelius tūkstančius desentinų, vadinami "Latifundium..." Smulkesnių ūkininkų skaičius sumažėjo; skurdas pasidaugino. Biednesni, neturėdami ko valgyti, ėjo į miestą. Čia jų užlaikymas priklausė nuo valdžios. Iš 1,500,000 miesto gyventojų Augustas maitino apie 200,000 ypatų.

Maistas gautas iš malonės apgindavo juos tik nuo bado, nes pagonys žiūrėjo į žemdirbystę su panieka, o maitinimas neturtėlių skaitėsi kvailystė. Duoti beturčiui maisto bei gėrimo, sako Plautus, yra dvejiopa paikystė: viena, kad davėjas naikinas tą, ką duodas, o antra, kad beturtis prailginas nelaimę.

Kiekvieno žmogaus priedermė — savo veido prakaitu valgyti duoną (Prad. 3, 19) — buvo niekinama. Darbą turtingi primesdavo vergams ir beturčiams. Sulig Terrence, kad būt garbinamu, reikia tinginiauti ir gyventi nieko nedirbant. Aišku visiems, kad "biauri šliužai ir vabalai, sako vienas baž-

nyčios rašytojas, tik tevįsta stovinčiame vandenyje; tas tikrai yra drumstas ir kaikada biauriai atsiduoda". Tad tinginystė, darbo vengimas paskandino pagonis geidulių tvanan, pradėjo griauti šeimyninį gyvenimą ir podraug galybę Romos Imperijos.

4. Šeimynos stovis.

Paties Dievo įstatyta rojuje moterystė susilaukė liūdniausių pasekmių. Sulyg Dievo įsakymų vyrą ir moterį turėjo jungti stiprus meilės rišys. "Todelei žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir glausis prie savo moters; ir bus du viename kūne" (Prad. 2, 24). Bet kokią vyrų meilę ir kokią moterystėje esančių pasiuntinystę mes matome pagonių laikais? Šeimynos gyvenimas, kuris Romėnų pirmiau buvo statomas taip aukštai ir kuris taip daug prisidėjo prie šalies gerovės, pasinėrė geidulių purvyne. Pradėjo pūti šeimynos, griūti viešpatystės gerovė... Teatrai ėdė žmogiškumo jausmus; gladiatorių žaidiniai kietino širdis ir kraujas gimdė žvėriškumą. Tėvus žudė Sodomos nuodėmė. Motinos prarado garbingą vardą draug su dora. Vyrų žiūrėjo į moterį ne kaip į gyvenimo draugę, bet kaip į geidulių įrankį. Vienur jas pirkdavo kaip kokius namų rakandus, kitur išsimainydavo ant kokių nors daiktų, da kitur pasivogdavo su jomis apsieidavo kaip su vergėmis, arba kokiais žaislais. Mokslavyriai net ginčijosi, ar moteris turi sielą ir ar gali vadintis žmogumi... Nusibodus vyrui gyventi su viena, paimdavo sau kitą geresnę, gražesnę, jaunesnę. (Hor. Od. 3, 16); Tac. Ann. 13, 52; Suet. Oct. 34). Persiskirimai buvo paprasčiausias daiktas. Moteris skaitė savo metus pagal vyrų skaičius. Apsivedimas virto žaislu. Tuokdavosi, kad persiskyrus, skirdavosi kad vėl susituokti.

Motinystės vyrai labai nekeitė; o vaikus rokavo už prietikį, nelaimę. Ginusius kūdikius kartais atiduodavo auklėti vergams, bet tankiausiai išmesdavo lauk arba užsmaugdavo. (Min. Felix, 30. Aristotle, Politics, 7, 16). Paskendę gašlumuose tėvai neturėjo nei laiko rūpintis vaikučių reikalais. Lėbavimai, puotos susipinę su baisesiomis nedorybėmis buvo turtingiesiems

mylimiausiu užsiėmimu; gi nedorybė — kasdieninė duona. Kartais, vienam pasilinksiminimui išleisdavo \$21,000.00. Aprėdalams ir-gi nesigailėjo pinigų. Tūla moteris turėjo rūbą kainuojantį virš milijono dolerių.

Tad neveltui apaštalas pavadino Romą antru Babilionu. O svarbiausia tokio sugedimo priežastis buvo atsitolinimas nuo Dievo ir paminimas po kojų Jo įstatymų.

(Bus daugiau).

Nedėlios Ryta.

*Pavedu M. Šileliui —
"Garso" Redaktoriui.*

NELETAS dienų prasiinks, ir spalių mėnuo tik raštuose bebus pažymėtas, o pavienių žmonių vaidentuvė vėl skries tolyn, vėl sielosis, ieškodama naujesnių įvykių, kuriais išmargins kasdieninius rūpesčius...

Taip ir lapkritys prabėgs, tas pats atsitiks ir su gruodžiu: jei kame-nors ir susstos-užklius ilgesniam momentui dienos vaizdas, nelyginant, kaip upės sriovė nešama šakelė karklyne apsistos, išspraus giliau, ir vėl, apsigrėžus, pasileis su sekančia srove pirmyn, nemąstydama nei kur, nei kam ji viena nešama...

Ir tas pats reginys bus pastebimas visur ir visados; pražydes apaušryje gyvybės pumpurėlis, kovos vidudieny su saulės kaitra, o vakare ginsis šalnos ar vėjo. Ir juo giliau žolyno kerai išpurenton žemės šaknis, juo didesnius gamtos nemalonumus turės apgalėti. Pavasario gyvybės dvelkimas, saulėtos vasaros kaitra ir rudens audringi verpetai vargįs jį ir auklės, leis bujoti-žydėti ir nudraskys žiedus, išnešios.

Su laiku ir gamtos įvairumais susipina ir žmogaus eisena pasauly.

Jaunutis, apsukrus, gyvas, pavasario dvelkimu šypsas, jis pradeda palengvėl, nejučiomis rambėti, plieniniu tamprumu apsigaubęs.

Rodos, kad toje tvirtovėje gludi šimtai geriausių atsparų, o vienok mes priskaitome šimtus antraeilių priešgynumų jame.

Dienos įspudingi vaizdai pagauna jį ir neša, it tą šakelę upės sriaunumas, tik retkarčiais stabterėja, tik kada-ne-kada prasiblaivo, rimčiau pažvelgia pirmyn, į ateitį. Ir nieko tokio, berod's, nėra buvę, nors ir pratysę jau žymiau plieninio tamprumo bruožai... Jų kasdien daugiau veide pamatai, jie plačiau aprėbia aplinkregį.

Taip pavakariop rugienojai maudosi saulutės spinduliuos, kas-kart labiau ir labiau blankdami, kol gražus prieš valandą plotai nepaskęsta miglose.

Laukuose užviešpatauja klaidi tylą: nebėra bujojančių javų šlamėjimo, nebepamatai liūliuojančių minių žmonių, kurie kadaise čia tiek prakaito išliejo; net ir paukštyčių čiulbėsio nebegirdi. Kaž-kur pradingo tamsieji tilvikų debesėliai, kuriuos matydavai rugių sėjos metu. Viskas, viskas taip nurimo-užmigo, kad, manytumei, nieko nēkuomet čia nėra buvę...

Tik ten, pamiškėje, kaž-kas pradėjo tunuoti; šešėlis ne šešėlis, žmogysta ne žmogysta, bet juo arčiau slinko, juo aiškiau galima buvo spėti, kad artinosi gyvas da objektas, nors ir labai keistokas išorine forma.

Tik iš artumos prisiziūrėjus, galima buvo joje prisiminti gėstančios grožės, galės ir gyvybės blankstančius po gyvenimo perneštų audrų vaizdus.

Taip, tai buvo jis: tas pats, ką anuomet taip maloniai pavasariu dvelkė; tas pats, ką kitkart mačiau kovojant su išėjusiais priešgynumų veiksniais, — nebegalėjau apsirikti ilgiau, kad tas pats, taip lėtu žingsniu žengė amžinatvės link pirmyn. Taip,

tai buvo jis: tai žmogaus gyvenimo periodų vaizdas su apčiuopiamu ryškiai finalu.

* * *

Netoliese pasigirdo man varpų garsai; po valandėlės jau sugavo ausis vargonų akordus; buvau nebe vienas — mūs' buvo daug susirinkę: buvome per šv. Mišias bažnyčioje.

Bet ar-gi ir čia ne tas-pats, ką matėme laike, gamtoje, gyvenimo periodų vaizduose?

Ir taip, ir ne.

Vėl du priešingumu?!

Ir vėl — taip, ir vėl — ne...

Taip vėl todėl, kad Amžinatvės Kūrėjui visas prigimimas prieš amžius nusilenkė viename imne, kurs begaliniai skambėjo, sendamas melodijų posmus Visatos kūrybos pradų-prade ir beribiai atsiliepė aidu amžinosios padėkos posmuose, kuriuos tik amžiais gali pavadyti.

Jiems rybų niek's nustatyt neišdrįs, nes idealas jų neturi rubežių, o gryna meilė Amžinybės Idealui tegali tik naujus, gražesnius posmus melodijon įpinti.

Ir ne-delta, kad Amžinajam Idealui, laikas ir vaizdai jį pripildą, yra ne kuo kitu, kaip plačiąjai lankai tūkstančiai margų žolynėlių vasaros metu. Lai žydi-mirga, širdį veria; ruduo žiauriai paglemžia nekaltuosius pumpurėlius, bet pavasario saulutė juos vėl atgaivina, ir vėl jie žydi-žydi-žydi...

Žmogus klesteli, žybteri, nublanksta, apsiniaukia, nuvysta... Bet tuo pačiu metu, kada vienas prieina klestėjimo, o antras — vysta, — trečias stoja paskutiniojo eilėn, antrojo — pirmas, paskutinį pakeičia trečiasis. Ir taip, nejučiomis, palengvėl žydi gėlės tam, kad nuvytusios pačios kitiems duotų galimybės žydėti...

Žiūri nuošaliai, niekas neveria akies. Viskas, rodos, taip monotoniška-vienoda.

Taip...

Tik gėlės nevienaip traukia savęsp akį, tik jų dvelkimo skonis įvairus, tik skirtas tame, kad ne visos mylimos, ne visos mylėti moka tai, kas vertas meilės amžinos.

Amžinasis Idealas.

Laikas.

"Mainos rūbai margo svieto —

Silpnas kelias, tvirtas griūna"... (Maironis.) Jeigu ir mums būtinai prisieitų kovose žūti, tai, tuos žodžius prisimine, įgautume drąsos tam, kad ramiai užleidus vietas kitiems, kurie iš "darbų silpnųjų", milžinams pargriuvus, nublankusius kaulus po žemę atgaivintume.

Kas įstengs prikelti darbus? atsakymas labai aiškus.

Meilė.

... "Prie atviro lango, plaukais palaidais —

Kas liūdi ir verkia...", sako L. Šilelis-Šimutis, ypatingos grožės dvelkimo pagautas... Ir nieko, nič nieko daugiau nebegalėjo pasakyti jautri dainiaus širdis, kaip finalui pradžią padėti "tai meilė..."

Ir jeigu mes išmoktume sugauti tik tuos, gyvybės pumpurėlius, nekaltus ir tyrus, it perlinę ašarėlę, it safirą — pilną vilties ir rubiną — pasišventimo ugnies, — neužgesytų meilės ir mirtis, bet tvėrimo lauzus padegtų naujais ir kilniais darbais.

Mes jau angoje Naujų Metelių, darbų ir darbų naujoje ēroje.

Gyvendinkime žmonių širdyse meilės aukurą.

... "Nebijokim vargo kieto,
Nes be jo galingi pūna Yb.

Amžinasis Idealas.

Laikas.

Meilė.

Roma, 24. X. 1920 m.

P. M—lis.

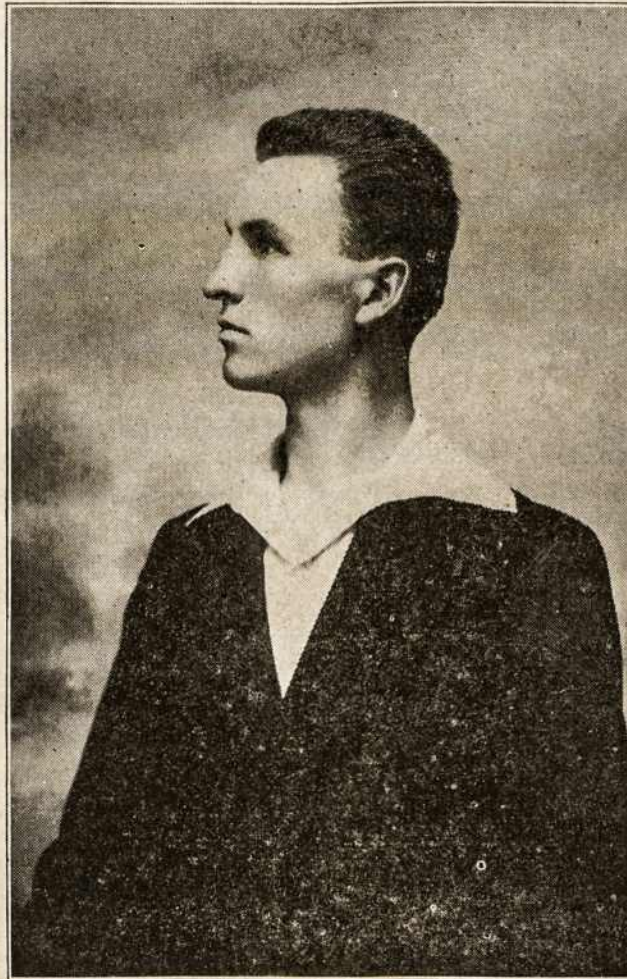

Žilvitis.

VAIZDUOTĒS KELIAIS.

Svajonē auksinē aukštai susipynē,
Ir kvietē ī ramiā, ī erdvā berybē,
Kur kalnai atšalē, viršūnēs išbalē,
Rod's sakē: "Surasi ten jēgā — galybē".

Iškiles ī erdvē... lekiu... ten liepsnoja,
Tai aukuras meilēs, tai burtū šalis.
Toli liko zemē, neliečia jos koja,
Ramiā atsilsēsīu, nurims ten širdis.

Muzikas Juozas Jonas Kamaitis.

1914 metais baigęs Varšuvos Konservatorijā piano skyrių pas prof. A. Guževskį, o dabar muzikos ir dainų mokytojas prie Naumiesčio gimnazijos.

Svajonių ilgėsio sparnus prisidėsiu
Ir lėksiu, ten lėksiu, sutversiu Gabiją.
Tais paukščių keliais su žvaigždėms kalbėsiu
Ir sveikinsiu pirmą žvaigždėlę aušrinę.

Tik vėjui papūtus, liepsna pasikėlė,
Pasiekė ir mano svajonių sparnus.
Nusvilo sparnai, erdvėn nebekėlė,
Vaitoja krūtinė pajutus skausmus.

Tragedija Iš Prievartos.

(Dialogas).

Veikiančios ypatos:

Jonas Talkočovas, vedęs vyras su šeimyna;
Aleksandra Muraškinas, jojo draugas.

Scena: Turtingų žmonių vasarnamio kambarys. Muraškinas sėdi minkštoje kėdėje ir skaito laikraštį. Įeina Talkočovas. Rankose laiko stiklinę lempos uždangą, šliūres, keletą bonkų alaus, didelį ryšulį ir daugelį kitų smulkių daiktų.

Muraškinas. Sveikas, Jonai! Aš tavęs labai išsiilgau. Iš kur keliauji?

Talkočovas (pailsęs). Mielas drauguti, aš prie tavęs su prašymu. Paskolink iki rytojaus šautuvo. Būk draugas — neatsakyk!

Muraškinas. Kam tau to šautuvo reikia?

Talkočovas. Reikia... oi... reikia.... Duok vandens.. greitai vandens! Reikia, naktį pasitaiko važiuoti tamsiomis giriomis.. Būk geras.

Muraškinas. Ar tik nemeluoji, Jonai? Kur tos tavo tankios girios? Ar tik nesumanei ko blogo padaryti. Kas su tavim? Atrodai lyg pakvaišęs.

Talkočovas. Palauk, leisk atsigauti... Ak, drauguti, nuvargęs esu kaip šuo. Jaučiu, kad mirtis jau į dantis žiūri. Ilgiau kęsti negaliu. Būk geras... nieko daugiau neprašau, kaip tik šautuvo. Neatsakyk!

Muraškinas. Išties, Jonai, kas tau yra? Vedęs, šeimos tėvas, valdžios žmogus. Sarmatykis!

Talkočovas. Koks aš šeimos tėvas? Aš kankinys, tikras vergas, nuo visų atsilikęs. Nėsu vertas šiame pasaulyje gyventi. Aš baidyklė, idealas! Ko aš gyvenu? (*artinas prie Muraškino*) Na, pasakyk man kam aš gyvenu? Kam tas nuolatinis skurdas ir dirksnių gadinimas? Būti idėjos kankiniu, aš suprantu, yra kas kita, bet būti kankiniu, velnias žino keno, ne! Moteries įrankis, pastumdėlis! Jau gana!

Muraškinas. Taip garsiai nešauk. Kaimynai išgirs.

Talkočovas. Tegul girdi ir kaimynai, man vistiek. Neduosi tu, kitas duos. Gyventi toliau nebenoriu (*griebia Muraškinui už krūtinės*).

Muraškinas. Sustok, visas sagutes iš lipkės išplėši. Kalbėk šalta. Aš vis da nesuprantu kuomi negeras tavo gyvenimas.

Talkočovas. Kuomi? Tu klausai, kuomi negeras mano gyvenimas. Palauk, aš tau paaiškinsiu... išpasakosiu viską, gal ir sielai bus kiek lengviau. Sėskiva. Na klausyk.

Pavyzdžiui paimsime šią dieną. Tu pats žinai, kad nuo šeštos iki ketvirtos dirbu raštinėje. Karštis, dulkės, troškulys neišpasakytas... Raštininkas Kranovas išvažiavo dviems savaitėms atostogų, žada apsigyventi. Į savo vietą paliko tokį žmogų, kuris kairiaja ausimi negirdi ir yra piktas, kaip ragana. Kaip supyks, šauk visą sargybą, nieko negelbės... Visur betvarkė, suirimas. O darbo! kaip mašina dirbk. Raportai, kaip jūros vilnys plaukia. Net akys lenda iš kaktos nuo visokių rūpesčių.

Duok vandens.... Raštinę apleidęs, norėtum kiek nuo vargų pasilsėti, ramiai papietauti arba valandėlę užmigti, bet kur tau!

Esi vasarnamy, esi vergas. Begk tuojau įsakymų pildyti.

Mūsų vasarnamiuose įsigyveno toks įprotys. Jei važiuoji į miestą, nieko nesakyk savo pačiam, nes kiekvieną tarnaitę apkraus tavo įsakymų našta. Bet aš negaliu iš to išsisukti. Tik pasirengiu į miestą važiuoti, įsakymai kaip iš gausybės rago piliasi.. Paklausyk, kokių įsakymų šiandien esu gavęs. Pati liepė nueiti pas siuvėją ir iškolti ją už blogai pasiūtą ziponą. Pečiais, sako, išėjo per siauras, o rankovėmis per plačias. Marytei kaspino 10 mąstų po 20 kapeikų už mąstą. Palauk, kišenėje turiu sąrašą, tuojau tau perskaitysiu (*išsūima iš kišenės ir skaito*). Stiklinė lempai uždanga, dešros sva-

ras, plaktukas ir vinių, šuniui avižinių kruopų, penkioliką bonkų alaus, cukraus, arbatos, terpetino, gorsetas No. 12, pačiai kaliošai, varinis katilas, Vasio Vladui dovana. Tai tik pačios ir šeimos įsakymai. O kur da pažįstamų ir kaimynų prašymai. Pulkininkas Vasys prašė pakviesti sergančią pačią gydytoją ir tt. ir tt. Kad juos visus kur veln....!

Nuvykęs į miestą, bėgiok kaip šuo liežuvį iškišęs. Iš krautuvės į krautuvę, iš aptiekos į aptieką, pas siuvėją, iš ten kilbasinėn ir taip visą dieną čia ir ten, čia ir ten. Vienur pamiršai daiktų pasiimti, kitur užmokėti, tai ir žiūrėk, vejasi paskui tave krautuvninkas ir triukšmą kelia. Besiskubindamas moterei ant kojos užlipi ir vėl rikšmas... Tfu, nuo tokios vergijos ir skurdo!

Na, jau viskas supirkta. Dabar reikia viską sudėti. Kaip tu gali sutaikinti varinį katilą ir lempą, terpetiną su arbata arba ciklių su bonkomis? Aigipto vergija, — smegenų laužymas. Kaip nederinsi ir netvarkysi vistiek galų gale ką nors sukulsi ar paleisi, o stotyje ir vagone stovėk išskleidęs rankas, kaip koks cirkininkas. Trūkys krato, keliauninkai nerimauja. Tavo ryšuliai išlaksto į visas puses. Kyla baisi suirutė. Barasi, šaukia, grąšina, iš vagono mesti bando. Ir ką aš galiu padaryti? Stoviu ir žiūriu, išplėtęs akis, kaip tas asilas.

Klausyk toliau. Sugrįžtu namo, džiaugiuosiu, kad viskas pasibaigė gerai, bet kur tau. Pati supykusi, kad vėlai grįžau. Šalta sriuba turi pasitenkinti... Ji rengiasi į šokių arba teatrą — eik kartu. Pasipriešinti nedrįšk. Tu esi vyras, kuriuo galima važiuoti kiek tik nori.

Į šokius nuvykęs, turiu elgties, kaip pati nori. Surask jai ponaitį, o jei ne, tai pats visą vakarą trypk, kaip padūkęs. Pusnaktį sugrįžęs namo, jau rengėsi, kur po medžių pasilsėti, jau primingi, tai štai dzzzzzzzz..... uodai zirzti pradeda. Tas da nieko. Bet kaip jie įkanda, nešiok gužą kelias dienas. Prakeikti sutvėrimai! (*sugniaužęs kumštį*) kad juos kur devynios!..

Pripratai prie uodų. Jau viskas atrodo

gražu ir ramu, tik štai pati pradeda romansus plėsti. Dienomis ji miega, o naktimis prie koncertų rengiasi. Jos balsas, Dievulėli mano, už uodų zirzimą baisesis. Kaip ji pradės traukti (*dainuoja*) "Nesakyk, kad jaunystė paskandino... aš vėl stoviu prieš tave, vilioju".. tuoj visi dirgsniai sugenda.

Ir taip iki šeštos valandos ryto. Oi, duok vandens..... negaliu.... man silpna....

Šešta valanda ryto bėgi į stotį; bijai pasivėlinti. O šlapia, purvas, migla, šalta.... brrrrrr..... net dabar šiurpuliai krato Gi mieste vėl ta pati muzika.

Matai, brolyti, koks mano gyvenimas. Savo didžiausiam priešui to nelinkėčiau. Sergu, svaigstu, širdis keistai plaka, viduriai nevirškina, akyse tamsu darosi — tikras džiovininkas, (*apsidairo*) tarp mūsų kalbant, lygiai mane kankina pati ir uodai. Bėgiuju po kambarius, kaip pašėlęs ir šaukiu: "Kraują nuleiskit, kraują nuleiskit!" Mušties noriu su visais, arba pats sau galą pasidaryti. Tai prie ko priveda atostogos. Niekas manes nesigaili, niekas neatjaučia, da juokiasi iš manęs. Rodos, aš nesu žmogus. Toks padėjimas tiesiog nepakenčiamas; tai tikra tragedija. Ir jei tu man neduosi šautuvo, nežinau kas bus. Patark, drauguti, ką daryti.

Muraškinas. Aš tave labai gerbiu ir atjaučiu.

Talkočovas. Man labai malonu. Linksmas važiuosiu namo.

Muraškinas. O kur randasi tavo vasarnamis?

Talkočovas. Prie Mirusios upės kranto.

Muraškinas. (*linksmai*). Ar gali būti! Klausyk, ar pažįsti poniją Olgą Pavlovą?

Talkočovas. Pažįstu, labai gerai pažįstu.

Muraškinas. Puikiai! gerai!

Talkočovas. Kas atsitiko?

Muraškinas. Mielas balandėli, ar negalėtumei mano vieno prašymo išpildyti. Pasakyk, ar išpildysi?

Talkočovas. Kas tokio?

Muraškinas. Atiduok labų dienų nuo manes poniai Pavlovai. Pasakyk, kad aš esu sveikas ir bučiuoju jos baltas rankes. Nunešk jai siūvamąją mašiną. Nupirkau, bet pasiūsti neturėjau progos. Taipgi paimk

kartu šią paukštytę klėtkoje. Tik atsargiai, kad neišlėktų lauk.

Talkočovas. Siūvamąją mašiną... klėtką... paukštytę....

Muraškinas. Jonai, kas tau pasidarė, kodėl taip rūsčiai žiūri?

Talkočovas (trypia). Duok šen mašiną! Kur klėtką? Sėsk pats ant viršaus! važiuok žmogumi, kankink jį, pribaugk jį! (*sugniaužęs kumščius, puola*) kaulus sutrupinsiu, kaulus....

Muraškinas. Tu iš proto išėjai.

Talkočovas. Nedovanosiu! kaulus sutrinsiu, nedovanosiu!

Muraškinas. Jis iš proto išėjo! (*šaukia*) vaikai! Petrai, Maryte, gelbėkite! Vaikai, kur jūs?

Talkočovas. (*bėgioja po kambarį*) Atkeršysiu! sutrinsiu kaulus! nedovanosiu!

Pagal A. P. Chehow

Šalaitis.

PAVASARININKŲ IMNAS.

Pavasarielio saulė žiba,
Iš miego kelias Lietuva;
Už bočių žemę ir tįkybę
Jau plevėsuoja vėliava!
Petys petin,
Jaunime, dvasią atgaivinę!
Drąsiai pirmyn, —
Mus šaukia Dievas ir Tėvynė!
Graziai dainelės mūsų žydi,
Ir mes nebijome audros!
Mus nuolatos žvaigždėlė lydi
Blaivumo, mokslo ir doros.
Petys į petį ir tt.

O jus, miegoję iki šiolei
Tamsybėj melo ir sapnų,
Pas mus greičiau skubėkit, broliai!
Gana sugaišot tiek dienų!

Petys petin,
Jaunime, dvasią atgaivinę!
Drąsiai pirmyn!
Mus šaukia Dievas ir Tėvynė!

K. Žitkus.

(“Pavasaris”)

Paveikslai.

Daug laiko prabėgo nuo tos dienos, kurioje kalbėjau savo, prigimta kalba... Kalba man mylima ir brangi, bet, tarp svetimų gyvenant, jos švelnus ore virpėjimas manęs nepasiekia. Sykiausiai vienas-kitas mėnraštis ar laiškėlis nuo savųjų bei draugų, tai ir viskas.

Ilgu gyventi vienam tarp svetimų. Bet, kaip ten nebūtų, mokykloje esant, laikas vėjo greitumu bėga. Dienos ir valandos plaukia, kaip vanduo. Įvairių įvairiausiuose pavydaluose linksmumai, nusiminimai, nedatekliai kyla ir nyksta—nyksta, kaip jūrių juodosios bangos...

Kartais šiurkštesni gyvenimo nuotikiai bando tvirčiau paspausti širdį, bet ką tas reiškia mano jaunai krūtinėi. Kiekvienas nemalonumas buvo apgalėtas — jis slinkdavo ir nykdavo, kaip sapnas — krisdavo auka!.. Vienok, gyvenimas yra nuolatinis judėjimas su įvairiomis atmainomis. Nežiūrint į tą, kaip tankiai žmogaus širdis plaktų, kaip greitai gislose kraujas tekėtų ir dvasia be paliovos padangėje skrajotų ir valią turėtų akmens tvirtumo, nežiūrint to visko, kiekvieno žmogaus mažame pasaulyje pasitaiko valandų, kurios staiga viską pakeičia. Jaučiau, kad jos kada nors išsikirs ir iš mano gyvenimo ir suspaus širdį savo negailestinga ranka. Jos neišvengiamos! Atėjo!... ir širdis suvaitojo, kaip nuodemių suspausta, žūstanti žmogaus siela!..

Buvo tai lapkričio 29-tą dieną. Atlikęs vieną užduotį, bėgu į kambarį laike liuosos valandos prisirengti prie antros užduoties. Randu laišką. Antrašo rankraštys žinomas. Tai laiškas nuo mano seselės. Viešpatie! ar gali būti linksmesnė valanda už tą, kurioje sulauki žinių nuo savųjų. Bet šis laiškas mano širdį pripildė liūdėsium. Laiške aiškiai parašyta: “Brangus broli, šiomis dienomis iš gimtinės gavome laišką, kuriame rašo, kad mūsų senas tėvelis mirė”..

Neramu pasidarė. Tai ilgiausia ir skaudžiausia iš mano pergyventų valandų! Širdis troško da sykį pamatyti senus gimdytojus, nuo kurių mane atskyrė karčios gyvenimo

aplinkybės, ir dabar paskutinę viltį pakirto liūdna žinia. Svajojau, grįšiu į gimtinę šalę, kur išsiilgę laukia sūnaus tėvas ir motina. Suraminsiu juos, atsiprašysiu, kad buvau apleidęs. Grįšiu į Tėvynę da sykį išvysti tą, kas širdžiai maloniausia ir brangiausia yra pasaulyje.

Bet ši viena valanda, liūdėsio pranešėja, nutraukė virpančią svajonių giją. Ji užmigdė viltį. Užšaldė troškimus ir supančiojo tykia plaukiančias, malonias mintis. Sudiev, sudiev, brangus tėvuti, daugiau tavęs nebematysiu!!!

Neramu. Rodos, visas žemės kamuolis prisilgė širdį.

Po valandos, kitos, kada siela pradėjo busti, prieš akis slinko būriai įvairių minčių, kurių reikšmės aš pats nesupratau. Kas tai yra gyvybė? Kaip atspėti šią myslę? Kur galima rasti tą galę, kuri pakeistų nežinojamą į žinojamą, — kuri pasakytų, kas tai yra gyvybė. Gyvybė! Nepermatoma, neišmatuojama, nesuprantama, nežinoma, bet kaip ji daug reiškia! Lygšiol apie jos reikšmę visai nemaščiau. Bet ši valanda visai naują klausimą man teikė: "Ką reiškia gyvybė?" Argi mano žodyne nebuvo šio žodžio? Kodėl anksčiau neklausiau savęs, ką reiškia ta slėpinga jėga, kuri visus traukia prie savęs, kuri vilioja kiekvieną sutvėrimą gyventi....

Klausimai klausimus veja. Bandžiau prieš juos visaip teisintis, bandžiau gyvybės reikšmę mažinti, bet visos pastangos eina niekais. Neramumo šešėliai širdį dengia tamsia ūkana.

Nuo nusiminimo ir juodų minčių bėgdamas, žiūriu pro langą; saulutė jau rankioja paskutinius šviesos spindulius, ir reto ažuolyno pašakniais slenka į nakties lopšėlį. Širdžiai darosi da skaudžiau.

Paėmęs knygą, bandau skaityti. Bet be naudos. Mintys vėjo sparnais nesugaudomos lekioja. Juodi šešėliai aplinkui slankioja. Gi lemos šviesa, koki nemaloni!.. Lengvutis vėjalis pribėgdamas į langą barškina ir vėl nyksta. Kambaryje visiška tyla.

Paskendęs tėviškėje pergyventų valandų vaizduose ir karčių minčių slėgiamas nepajutau, kaip prisiartino pusiaunaktis. Atsigulčiau. Noriu užmigti pailsį teikiančiu

miegu. Noriu matyti šios dienos žinią pavirtusią į lengvutį, malonų sapną. Noriu, kad nuliūdimo šešėliai nuslinktų nuo širdies šalin ir išnyktų kaip migla. Bet, vietoje saldaus miego praeities paveikslai pradeda man vaizdintis. Štai, senos surūkusios, pakrypusios, mažais langeliais grįčiutės paveikslas; štai paveikslas mindžiotų takų, paveikslas jaunų linksmių nekaltų dienelių, paveikslas jaunystės draugių ir draugų, paveikslas gražių svajonių....

Minčių bangos suūžė, susidrumstė tyras svajonių šaltinėlis. Pilki, putoti vingiai pasiskleidė krantais. Vilnys užkabino ir surdė bėgančias minčių gijas... Prislėgė jausmus. Užėmė kvapą, užšaldė krūtine. Pasirodo ir dingsta paskutinis paveikslas. Paveikslas neišmatuojamos tėvų meilės ir pasiukavimo savo kūdikiams. Tai paveikslas, kuris kiekvienam kūdikiui ilgai, ilgai, ilgai nesuprantamas.

Audros Banga.

Angola, Ind.

Nauji Raštai.

PAVASARIS. *Lietuvių Katalikų Jaunimo Sąjungos "Pavasaris" organas IV metų No. 9 už rugsėjo m. ir No. 10 už spalio m., 1920 metų. Kaunas, Ožėškienės gatvė No. 3.*

9-to numerio turinys:

1. Draugai ir draugės pavasarininkai-ės!
2. Naujas žingsnis pirmyn.
3. Užkit girios (eilės).
4. Antroji Pavasarininkų konferencija Kaune 1920 m. rugsėjo 3 ir 4 d.
5. Mūsų žmonės (eilės).
6. Amerikos Vyčių Seimas.
7. Pavasarininkų pasveikinimai.
8. Jaunas rašytojas ir jo uždaviniai.
9. Jaunimui reikia eiti gamtos mokslai.
10. Kas yra gamtos mokslas?
11. Mūsų knygynai.
12. Pavasarininko ženklelį pamačius.
13. Jaunime! (eilės).
14. Kaip išmokti esperantų kalbos?
15. Iš jaunimo gyvenimo.

16. Pavasarininkų balsai.
17. Lietuvių Katalikų Jaunimo Sąjungos "Pavasaris" kuopų sąrašas.
18. Kas girdėti pasaulyje.
19. Juokų krepšelis.

10-to numerio turinys:

1. Balnok rištą žirgą, broleli,
Lydėk jauną broli, sesele!
2. Pavasarininkų imnas.
3. Žodis prie pavasarininkų imno.
4. Kiti visi niekšai, o mes cicyčiai.
5. Kareivių kapai (eilės).
6. Puzinai (eilės).
7. Jaunatvė.
8. Antroji pavasarininkų konferencija
Kaune 1920 m. rugsėjo 3—4 d.
9. Jaunime, atsisakyk nuo svaigalų!
10. Paukščių rudens talkos.
11. Dirbk, o visa pasieksi.
12. Jaunas rašytojas ir jo uždaviniai.
13. Tėvynei (eilės).
14. Padangių ereliai.
15. Ar tai man (eilės).
16. Rytą (eilės).

17. Gyvuliai sanitarai.
18. Iš jaunimo gyvenimo.
19. Pavasarininkų balsai.
20. Kas girdėt pasaulyje?
21. Juokų krepšelis.

Lietuvių katalikų jaunimo, susispietusių į "Pavasario" sąjungą, organo ilgą laiką nematėme. Užtat dabar gavę antsyknet du numeriu "Pavasario", turėjome iš ko pasidžiaugti. Iš turinio mums aišku, kad Lietuvos "pavasarininkai" moralių pajėgų turi daug. Gražus, turtingas, įvairus ir turiningas Lietuvos jaunimo "Pavasaris". Tai tikras gėlių darželis, kuriame kiekvienos jaunos Lietuvos pajėgos širdžiai gražaus jausmo, dvasiai kilnumo ir protui maisto užtenka pilnai. Labai būtų naudinga ir Amerikos Vyčiams arčiau su "Pavasariu" susipažinti, ir turint gerų progų remti "pavasarininkus" materialiai, nes mūsų draugams Lietuvoje šiandien darbą labai trukdo pinigų stoka.

Lietuvos "Pavasaris" ir "pavasarininkai" savo darbais užsitarnauja, kad juos Amerikos Vyčiai paremtų gausiai ir širdingai.

Šviesos Spinduliai.

Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis.

Apkalbėtojai.

Apkalbėtojams netikėk.

Dievo Apveizda.

Ir paukščio puolyje yra Dievo apveizda.

Shakespeare.

Ašaros.

Niekas taip greit neišdžiūsta, kaip ašaros.

Ašarose tūlas džiaugsmas randasi.

Laikas.

Laikas amžiais tyliai savo lapus verčia; mes esame per daug dabartinio laiko pasaka užimti, kad matyti ypatybes ir pasa-

kojimus, kurie praeitį dabino; kiekvienas amžis, tai atmestas tomas, kuris greitai bus užmirštas.

Washington Irving.

Beturčiai ir Turtingi.

Per apdriskusius drabužius maži prasi-kaltinami pasirodo; gi rūbai ir kailiniai viską užkavoja.

Shakespeare.

Atsiskirimas.

Atsiskirimas mirčiai panašus.

Bailiai.

Bailiai mirti bijo.

Beturtystė.

Beturtystė visaip persistato; dažnai
skaistume ir dažnai perdidžiame išleidime.

B. Johnson.

Blogi Darbai.

Blogas skatikas visados sugrįžta.

Darbas.

Tam, kuriam dirbti nereikia, darbo vai-
sių stoka.

Geri Darbai.

Sėk gerus darbus; saldus atminimai
augš iš jų.

Garbė Dievui.

Visa garbė Tam, Kurio aukščiausiu nuo-
sprendžiu paskutiniai yra pirmais, o pir-
mi paskutiniaus pastoja; per Kurį maldau-
jantis belaisvis paliuosuotas, per Kurį pirm-
gimiai nuo sosto numesti, Kuris Mariją Dan-
gaus Karaliene iškelia, o Luciperį prakeiktu
ir nedovanotinu palieka.

Kardinolas Newman.

Dievotumas.

Dievotumas ir dora visą mūsų gyvenimą
palinksmina.

Geiduliai.

Geiduliai užganėdinimu išsipūčia.

Geidulingas.

Geidulingas žmogus joja arklį, kuris su
juomi kartu pabėga.

Nedori Geismai.

Kur nedori geismai viešpatauja, ten
susilaikymui vietos nėra.

Gerbuvis.

Gerbuvis daug draugų turi.

Išmėginimai.

Skausmą suteikianti angelai dorų ir
blogų, galingų ir žemų tarpe darbuojasi.

B. Johnson.

Kalba.

Teisinga kalba, it nesimainanti saulė,

apšviečia ir pagerina tą daiktą, ant kurio
spindi; ji visus daiktus paauksuoja, bet
nei vieno nepermaino. Kalba tai minties
drabužis, kuris vis patogesniu išrodo, kuomet
jis tinkamesnis.

Pope.

Žodžiai, it mados, vienodų įstatymų lai-
kosi; jie per nauji ar per seni: nebūk pir-
mu naujus vartoti, nei paskutiniu senus a-
tidėti.

Pope.

Šios dienos numylėtasai praeitos die-
nos didvyrių išstumė iš mūsų atminties; ir
pats savo laiku, jo paties rytojaus pasekė-
jo bus atstatytas.

Washington Irving.

Nėra tokio žmogaus, kuriam reiktų pa-
sakyti, jog *Dabartis*, tai vienatinis paukštis
aukso kiaušinius dedantis.

J. R. Lowell.

Laikas viską brangina su metais.

Laikai mainosi ir mes su laiku.

Gyvenimui bėgant, kelias naujais vei-
dais nepažįstamas auga, ir artinantis galo
saikiniai akmenys karsto akmenimi virsta;
po apačia kiekvieno draugas guli.

J. R. Lowell.

Lavinimas.

Lavinimas prigelbės mums varyti savo
darbą tolyn.

B. Johnson.

Linksmumai.

Linksmumams viešpataujant, visos do-
rybės sugriautos guli.

B. Johnson.

Linksmumai niekuomet negali būti taip
padauginti arba prailginti, idant daug nesu-
naudoto gyvenimo nepaliktu.

B. Johnson.

Nuo Rūpesčių Liuosas.

Jei nori nuo rūpesčių liuosas gyventi,
išmok kęsti ir susilaikyti.

Geroji Malda.

Tasai geriausia meldžiasi, kuris labiausia myli visus daiktus: didžius ir mažus; nes brangiausias Dievas, Kuris mus myli, visus sutvėrė ir myli.

S. Coleridge.

Mintys.

Nemalonios mintys nemalonius darbus tveria.

Nors sena mintis ir dažnai atkartota, bet to galų gale lieka, kuris geriausia ją išreiškia, — savo laimę su kitais išbandysiu.

J. R. Lowell.

MOKSLAS.

Tik viena mokslo šaka vienam genijui tinka; taip plati yra dailė, taip siauras žmogaus protas.

Pope.

Neteisingas Mokslas.

Prasčiausias piešinys, jei teisingai pieštas, blogu pamarginimų tik labiaus pažeminamas, taip klaidingu mokslu geras supratimas sunaikintas.

Pope.

Muzika.

Muzika poezijai panaši; kiekvienoje randasi nesuskaitomų malonių, kurių joki būdas nemokina, ir kurias tik prityrus ranka gali pasiekti.

Pope.

Nelaisvė.

Akmenų mūrai kalėjimo nedaro, nei geležinės štangos klėtkos.

Nuobodumas.

Kartais gana nuobodu. Kalno viršūnė, ant kurios sniego tavo koja pirmą žmogaus pėdsaką padaro, nėra taip nuobodi, kaip kambaris linksmų veidų pilnas, iš kurių tarpo vienas amžinai atsiskyres.

Pagirimas.

Draugų pagirimas už midų saldesnis.

Senam žmogui pagirimas, tai tuščias balsas.

B. Johnson.

Geras Pamokslininkas.

Ne tas, kuris grasinančius rašto žodžius išreiškia, yra pamokslininkų tarpe, bet tas, kuris Dievo klaidžiojančių sutvėrimų skausmus ir nusiminimus atjaučia.

J. R. Lowell.

Pasigailėjimas.

Pasigailėjimas protą meilei tarpina.

Pasirizimas.

Dideli darbai ne stiprybė, bet pasirizimu atlikti.

B. Johnson.

Pasitikėjimas.

Sunku derėtis, kur nei vienas nepasitiki.

B. Johnson.

Pirmyn.

Išsikelk virš pakalnių ir padangėmis žengk!

Pope.

Praeitis.

Daiktus, kuriuos mačiau, jau daugiau negaliu matyti.

Prizadas.

Žmogaus prizadas, tai skola.

Prizadėtojas.

Žmogus prizadoms pasirengęs, užmiršti prisirengęs.

Tas, kuris daugiausia prizada, mažiausia išpildo.

Protas.

Siauras protas yra tas, kuris mažai mokslo turi; platus protas tas, kuris daug (mokslo) laiko.

Kardinolas Newman.

Puikybė.

Puikybė, akademišku mokiniu, protui šviečiantis nesinaikina, bet gerai naujai paversta; ji naują vardą apturi; tuomet ji sau pagarba vadinasi; ir nustoja nemalonia, nedraugiška būti, kokia ji iš savęs yra.

Kardinolas Newman.

Lietuvos Vyčių 47-tos kuopos Waukegan, Ill. Literatinė komisija.

Sėdi iš kairės į dešinę: 1. Liudvika Zupkaitė, komisijos raštininkė; 2. Pranas Bujanuskas, komisijos pirmininkas ir kuopos rezisierius, ir 3. Ona Burbūtė. Stovi iš kairės į dešinę: 1. Bladislovas Špokas; 2. Jurgis Bukautis; 3. Stanislova Dočiūtė; 4. Pranas Alekna.
Šis jaunimo būrelis gražiai darbuojasi Baznyčios ir Tėvynės labui.

Puikybė retai jausli; ji užganėdina save visomis nedoromis progomis.

Rašyba.

Rašyboje tikras lengvumas iš dalies, ne iš netyčių pareina; tie lengviausia sukasi, kurie šokti išmokę.

Pope.

Senatvė.

Kaip blogai kvailiui ir šposoriui balti plaukai pritinka.

Shakespeare.

Pagarba ir protas susiraukusiai senatvei tarnauja.

Shakespeare.

Yra geriausia su liuto vaiku žaisti, ne kaip su mirštančiu seniu.

Susitraukus senatvė ir jaunysta kartu nesugeba gyventi.

Seni kvailiai, tai antru kartu kūdikiai ir turi būti sulaikomi.

Shakespeare.

Senatvė ir Jaunysta.

Jaunysta linksmumo pilna, senatvė rūpesčių: jaunysta it vasaros rytas, senatvė, it žiemos oras; jaunysta, it vasara narsi, senatvė it žiema nuoga. Jaunysta žaislų pilna, senatvės kvapas trumpas; jaunysta mikli, senatvė šluba; jaunysta karšta ir narsi, senatvė silpna ir šalta; jaunysta šokinėjanti, senatvė rami. Senatve, taves nenėčiū; jaunysta, tave gerbiu; A, mano meilė, mano meilė jauna!

Shakespeare.

Skausmas.

Mylėti yra didelis skausmas, ir tokis, kad skaudesnis, jei jo nėra; bet iš visų skausmų, didžiausias skausmas yra mylėti, bet veltui.

Slapybė.

Nėra slapybės jei tris žino.

Suėjimas ir Atsiskirimas.

“Sveikata visados šypsosi, “su Diev” dūsaudamas išeina.

Teisybė.

Teisybė randama, kur tik ji teisingai ieškoma.

B. Johnson.

Visos teisybės ne visados turi būti pasakytos.

Teisybę pasakyk ir pikta dvasią sugėdink.

Teisybė, tai prakilniausias dalykas, kurį žmogus gali užlaikyti.

Vienodas.

Būk tuomi, kuom išrodai.

Geras Veikimas.

Tasai gerą darbą atlieka, kurio širdis dvasią po raštu suranka; kuris sau panašius linksmesnius padaro ir žmones išmincingesniais ir geresniais palieka.

J. R. Lowell.

Pažink Pats Save.

Tas tinkamiausiai kitus supras, kuris geriausia pats save supras. — Pažink pats save.

SUDIEV, ŠALELĖ SVETIMOJI.

Vos tik sparneliai suplasnojo,
Ir į padangę pakilau, —
“Sudiev, šalelė svetimoji”,
Ramiai širdyje sau tariau.

Skrajosiu erdve begaline,
Plaukiosiu saulės spinduliuos,
Pasveikinsiu dangaus mėlynę,
Ir kitus erdvėj tvarinius.

Žinau, pasaulyj' nēr galybės,
Kad sielos sparnus sulaikyt,
Kad Lietuvos melsvą padangę
Užgint' da sykį pamatyt.

Aplėnsiu tamsų okeaną,
Aukštuosius kalnus ir miškus,
Skrisiu skubiai, ten širdis mano
Suras ramybę, ir savus.

Angola, Ind.

Audros Bāga.

J. Baltis.

-: SVEIKATA :-

BLOGI ĮPROČIAI.

(Taša iš "V." No. 21-mo, 1920 m.)

Blogas įprotis tūkstančius kas met įtraukia į Vandenpuolį. Jie žūna, kalbėdami: "Kuomet pamatysiu, kad tas man yra kenksminga, tuomet aš nuo jo šalinsiuos."

Pasidavimas nors ir paprasčiausio ir, matomai, nekalto įpročio valdžiai, virsta jaunikaityje dvasios ir kūno silpnybe, ir neišvengtinai priveda jį prie visiško puolimo, jei savo įpročių jisai nesuvaldo. Kas-gi, rodos, galėtų tikėti, kad besaikus saldinių vartojimas žmogų padaro aršiausių įpročių vergu? Bet dažnai taip yra. Tankus ir gausus kavos, arbatos, alkoholinių svaigalų ir tabokos vartojimas paverčia jaunikaityje į paprastą vergą — išplėšia iš jo valią — padaro jį geroje draugijoje nepakenčiamu, priveda jį prie visiškos gyvenime betvarkės.

Nesusivaldymas suriša jaunikaityje rankas, kojas ir aptemdo jo protą, laiko jį pasisekimo laiptų apačioje. Blogas įprotis jaunikaityje užmuša visą prakilnumą ir visokiom būrybėm į jo kūną ir dvasią takus praskina. Bet reikia atminti, kad nežiūrint kokios rūšies blogieji įpročiai nebūtų, vien rankos mostelėjimu jų nenusikratysim, "pilsas" rijant jų stebūklingai neprašalinsim. Taip vadinami vaistai ir įvairios patentuotos "medecinos" kai kuriam laikui ligą gali sulaikyti, bet kartu jie ją užsendina ir da aršesnia padaro.

Visiems gerai yra žinoma taisyklė, kad pasekmių be priežasties būti negali; taipgi gerai yra žinoma, kad kaip ilgai blogo įpročio priežastis ten bus ir veiks, taip ilgai pasekmės mumis vargšs. Bet kaip tik tas priežastis prašalinsime, dings ir jų pasekmės taip greitai, kaip tik gamtos taisyklės tokioms permainingoms pavelys įvykti.

Iš šių davinijų čia geriau paaiški reikalingas pirmiausia priežastis prašalinti, nežiūrint ar tai jos būtų fizinės arba protinės.

Šalin meskime, kas sujudina ir sukiršina dirksnių (nervų) sistemą! Išišaknėjusius blogus įpročius norint pilnai pergalėti, reikia sistemačiai su jais kovoti.

Darbas ir poilsis turi būti reguliuojamas. Sunkų ir nuolatinį protinį darbą reikia tūlam laikui apleisti.

Maistas, svarbiausias dalykas, ant nelaimės, į kurį taip mažai domės kreipiama, turėtų būti pirmiausia ir visuomet kuogeriausia prižiūrimas; labai tankiai mes burna ligą į kūną įsileidžiame, anot priežodžio, "Dantimis sau duobę kasame."

Visokios keptos mėsos, riebalai; visokie saldūs piragaičiai, (kėksai), visokie blėkinėse sutaisyti neva valgiai — tas viskas privalo būti tuojau prašalinta. Su visokiais dibtiniais gėralais, kaip kava, arbata, ir taipgi su visokiais alkoholiniais gėralais reikia persiskirti visai, kitaip busi priverstas likti vergu savo pageidimų, kol mirtis tavęs iš to nepaliosuos.

Ypatingos domės kreipiama į alkoholinių gėralų pragaištingą veikimą į žmogaus organus. Štai ką sakė Dr. Forel (M. D., Ph. D., L. L. D.), "Alkolis paraližiuodamas protą ir valią, taip pat kaip ir moralį, žmogų valdantį pajautimą, suerzina žmogaus geidulį ir padaro jį biauriai veikiančiu. Pirmutiniai jo garai padrasina (pastūmėja) žmogų prie visokio, ir greitai jį padaro lengva auka nesusivaldymo.

Kiekvienam iš mūsų turėtų būti aišku, kad pakol žmogus vartos alkoholinius gėralus, nežiūrint kokioje formoje jie nebūtų, patol jisai negalės nuo ligų ir šiaip įvairių negerumų atsikratyti.

Valgymo tvarkymas gelbsti kaip nuo alkolio, tabako, taip ir nuo kitų dirksnių kiršinančių ir valią silpninančių įpročių išsisukti. Žmogaus maistas privalo susidėti daugiausia iš daržovių ir įvairių vaisių. Galima vartoti švieži, biskį apvirtai kiaušiniai ir sveiki pieniški valgiai.

Kūno fizinis stiprinimas greitina valios stiprėjimą ir užtikrina nelygios kovos laimėjimą. Todėl atsakantis fizinis darbas, arba mankštinimasis (gimnastika) yra būtinai reikalingi ir privalo būti tinkamai vartojami. Kokią gimnastiką nedarysi, nepamiršk gilų kvėpavimą; tai yra vienas iš svarbiausių dalykų. Tas reikia atlikti tyrame ore arba prie atviro lango. Tyro oro ir saulės šviesos niekuomet nebus perdaug.

Nuvarginti raumenys nuramina nervų sistemą ir apsaugoja nuo susierzinimų, blogų minčių, visokių išvaizdinimų ir paslepia nuo ligonio jo paties blogą oraitį; jau nekalbant apie tai, kad mankštinimai gelbsti labai daug kraujo cirkulacijai ir pagreitina sistemai padarytas blėdis atitaisyti. (Patartume perskaityti knygutę "Raktas Sveikaton ir Laimėn", išleista S. L. R. K. Amerikoje. Šioje knygutėje daugiau nurodyta apie valgį ir taipgi nurodyta mankštinimosi būdai).

Nežiūrint kur esama: prie darbo, namie, teatre, bažnyčioje — visuomet ir visur reikia stengtis, kad ten būtų ganėtinai tyro oro kvėpavimui. Nakties laiku langus atvirus reikia laikyti, nes miegodami kur kas giliau kvėpuojame ir delto tyras oras daugiau yra reikalingas.

Nesigailėk sau tyro vandens, kūnas daugiau vandens reikalauja, negu mes manome. Žiūrėk, kad išgertumei nemažiau šešių stiklų į dieną.

Reikia bent du kartu į savaitę maudytis šiltame vandenyje, pabaigiant šaltu. Kas rytą reikia naudoti šaltą lietinę maudybę, arba šlapiu šaltu rankšluoščiu gerai visą kūną nutrinti, o vėliau sausu šiurkščiu rankšluoščiu nušluostyti.

Šaltas maudynes geriausia yra pradėti vartoti vasaros laike, tuomet lengviau prie jų priprasti rudenį ir žiemą, nežiūrint į oro šaltumą. Šaltos maudynės turi būti trumpos — vos kelias minutes.

Čia matome reikalingu pastebėti, kad žmonės silpniausio kūno sudėjimo būtų atsargesni su šaltomis maudynėmis, nebent šiltame kambaryje galėtų jas imti. Tai pati taisyklė pritaikoma ir seniems.

Visi daromi žingsniai sveikatą atgauti ir ją palaikyti, taipgi pergalėti visus blogumus, būtų labai pagreitinti, jei ir mūsų mintys ton linkon būtų kreipiamos. Maudanties, mankštinanties arba išėjus vaikščioti, pripildyk savo smegenyną sekančiomis mintimis, ar net pusbalsiai jas kartok:

Aš esu žmogus. Sutvertojas suteikė man protą ir tuomi mane nuo gyvulių atskyrė. Gyvulis vien įstinktais vaduojasi ir tai visame kame pildo gamtos įstatymus; o aš? Aš būdamas Sutvertojui panašus, galėdamas protauti, visuomet elgsiuos pagal gamtos įstatymų ir visuomet darysiu tik tą, kas gali man sveikatą gerame stovyje palaikyti; kas gali pagelbėti mano proto tobulinime ir kas sustiprintų mano valią, kad tokiu būdu visuomet būčiau sau ir savo artimui naudingas. Aš tą daryti galiu ir tik tą darysiu!

Pakartok šiuos žodžius kokius du, tris kartus į dieną. Pakartok kokią dešimt kartų vakare. Kalbėk pusbalsiai ir išlėto, kiekvieno žodžio reikšmę gerai apmąstydamas. Jei tą gerai suprasi, greitai iš gerų pasekmių nusistebėsi ir džiaugsies.

Pagundoms pasirodžius, kuomet sugadintos mintys tave stumia prie blogų įpročių, patariame tų minčių vietą tuojau šiomis mintimis užpildyti:

Aš galiu savo geidulį valdyti.

Aš savo geidulį valdysiu.

Aš turiu visuotinos galės patsai ant saves.

Visi blogumai bus mano valios pergalėti.

Pasisekimas mano pastangoms yra užtikrintas.

Aš turiu būti ir aš būsiu laimėtoju ko voje patsai su savimi!

Paduotų minčių tikslas yra sustiprinti žmogaus pasitikėjimą paties savimi ir pergalėti pirmiau iškilusias blogąsias mintis. Anot profesoriaus Harraden, "iki stebėtino laipsnio papročiai mūsų gyvenimą tvarko, bet pasisekimas priklauso nuo to, ar tie papročiai yra geri ar blogi. Fiziniai papročiai

čiai padaro įtakmę į protą, o protiniai pa-
pročiai reaguoja į kūno padėjimą". Todel
labai svarbu yra sudaryti teisingą ir neabe-
jotiną mąstymo paprotį, kuris vestų žmo-
gų prie ko nors prakilnesnio, aukštesnio,
prie ko nors geresnė ateitį budavojančio.

Labai svarbu, kad žmogus patsai savo
mintyse ištikrųjų norėtų nuo blogų įpročių
atsikratyti, kad jisai ištikrųjų norėtų būti
išgydytu. Juo noras bus stipresnis, tuo ge-
riau pasekmės bus užtikrintos. Tikrąjį no-
rą galima sudaryti vadaujantis viršpaduoto-
mis mintimis, — autosugestija.

Visus čia nurodytus dalykus ir
būdus reikia su tikru pasiryžimu pildyti, kad
įpročių perblokštas žmogus, šiek tiek fizi-
niai sustiprėtų. Fizinis stiprėjimas stiprins
jo dvasines jėgas ir tuomet bus galima eiti
prie *valios* užartavimo. Kitaip daryti nega-
lima, nes akis į akį su nepasisekimu reikėtų
susitikti. Mat, jei ligos ir negerumų, blo-
go įpročio pagimdytų, stengtumies nusikra-
tyti, imdamies pirmiausia vien savo tuo lai-
ku susilpusia valia vadovautis, mūsų pasi-
sekimas negali būti užtikrintas, nes mūsų
dvasinės jėgos yra silpnos, nes silpnos ir fi-
zinės. Todel visi mūsų sprendimai ir pasiry-
žimai "daugiau nenusidėti" gali niekais nuei-
ti; o jau vieną, kitą kartą savo sprendimo ir
pasiryžimo neišlaikius, da daugiau valią
silpninsime ir neteksime savęs pasitikėjimo.
Todėl domės į fizinę sveikatą pirmiausia
kreipti netik yra naudinga, bet ir būtinai
reikalinga.

(Bus daugiau.)

Redakcijos Atsakai.

P. Mikolainis (Brooklyn, N. Y.) Jūsų
atsiliepimas jau tilpo kituose Amerikos lie-
tuvų laikraščiuose, tat dėti į "Vyti" nebėra
reikalo.

Liet. Vyčių 83-čiai kuopai (Rockford,
Ill.) Buvome manę Jūsų protetą talpinti
"Vyčio" artimiausiame numeryje ir apie tai
pranešėme laišku kuopos valdybai, bet pasi-
tarę su kai-kuriais centro valdybos nariais

ir mūsų organizacijos draugais, suradome
reikalinga visą dalyką pavesti apsvarstyti
centro valdybai, nuo kurios nuosprendžio
dabar priklausys jūsų protesto likimas.

Kun. A. Janušui (So. Akron, Ohio).
Melagiais apšaukti kitus kiekvienas lengvai
gali, bet tas melagystes priparodyti kartais
labai sunku esti, todel ir jūsų pareiškimų į
"Vyti" nedėsime, nes nežinome ant kiek tie
pareiškimai yra teisingi. Mums jūsų pole-
mika atrodo labai skysta ir nenaudinga. Vie-
toje barnių ir ginčų spaudoje ir pamfletuo-
se, ar nebūtų geriau tverties rimto darbo ir
taisyti dalykus ten, kur jie išties sugedę
yra.

Fr. Jukavičiūtei (Chicago, Ill.) "Vyčio"
Redakcijoje Tamstai yra laiškas iš Lietuvos.
Prašom atsiimti arba pranešti kur laišką
pasiūsti.

PRANEŠIMAS.

Lietuvos Vyčių New Yorko ir New Jer-
sey Apskričio susirinkimas bus sausio 30
d., 1921 m., 2-ą val. po pietų, Lietuvių sve-
tainėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.
Atstovai teiks laiku ir gausingai dalyvau-
ti šiame svarbiame Apskričio susirinkime.
Bus renkama valdyba; ir nepamirškite ine-
šimų del apskričio. Taipgi bus laikas ap-
kalbėti delei ateinančios vasaros veikimo.

Apskričio pirmininkas,

J. V. Žerolis.

Kas Jaunimo Veikiama.

SPRING VALLEY, ILL.

Sekmadieny, gruodžio 15 d., 20 m., Lietuvos Vyčių 28-ta kuopa turėjo priešmetinį susirinkimą, į kurį atsilankė daug jaunimo. Po visų formališkumų rašt. Jieva Rumševičiūtė perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris likosi priimtas.

Prie kuopos prisirašė dvi veiklios narės: Ona Pečenkaitė ir Marijona Šimkaitė.

Pirm. St. Evanauskas, norėdamas pasidaruoti kuopos labui, sumanė įrengti Naujais metais vakarą. Bus lošiama drama "Į laisvę žengiant" ir komedija "Kokie tėvai, tokie ir vaikai". Prie lošimo bus dainelių ir kitokių įvairumų.

Užbaigiant senuosius metus, St. Evanauskas del jam žinomų priežasčių atsisakė nuo pirmininkystės. Išrinkta nauja valdyba, į kurią įėjo: pirm. — Ed. Slivinskas; vice-pirm. — O. Juodsnukaitė; rašt. — O. Petkaitė; fin. rašt. — Mag. Kelpšaitė; išd. — Mon. Melašauskaitė.

St. Evanauskas, būdamas kuopos pirmininku, gražiai pasidarbavo jaunimo naudai. Jo pastangomis buvo surengta daug įvairių vakarų ir šiaip gražių pasilinksminimų. Nors Amerikoje augęs, bet energingas Tėvynės ir Bažnyčios dirvose darbininkas.

Naujas pirmininkas Ed. Slivinskas irgi gabus jaunikaitis. Galima spėti, kad energingai dirbs mūsų organizacijos naudai.

Prie mūsų kuopos randasi net keletas moksleivių. Taipgi turime muzikos mylėtojų. Ateityje manoma įsisteigti kuopos orkestrą.

Vytis.

CHICAGO, ILL.

Lietuvos Vyčių 16-tos kuopos priešmetinis susirinkimas buvo gruodžio 1 d., 1920 m. Apsvarsčius kai-kurius kuopos reikalus ir išklausius raportų, išrinkta nauja valdyba: Kun. J. Svirskas, dv. vad.; V. Balanda, pirmin.; B. Misevičius, vice-pirmin.; V. Buivydaitė, rašt.; B. Nausieda, fin. rašt.; P. Gritėnas, išd.; išdo globėjai: A. Budris ir V. Petrauskas; režisieris K. Sabonis; korespondentas B. Jakaitis; žaislų vedėjas J. Baubkus.

Labai linksma yra, kad į Vyčių 16-tos kuopos valdybą įėjo darbštus ir talentingi asmenys.

Į kuopą įsirašė: J. Majus, A. Jocius, B. P. Smaguris, A. Šlepovičiūtė, J. Jogminaitė, V. Kodžiūtė, A. Grigalaitė.

Geriausių visiems ir visoms pasekmių!

Rašt. Nik.

MONTREAL, CANADA.

Atrodo, kad Vyčių 33-čia kuopa yra užmigusi, bet taip nėra. Nors mūsų būrelis nedidelis, bet visi krutame kaip bitelės prie medaus.

Mūsų Vyčiai jau buvo suruošę kelius labai įdomaus turinio koncertus ir teatrus, bet apie tai laikrašty nebuvo pažymėta.

Dabar 33-čia kuopa rengia labai didelį ir gražų vakarą sausio 9 d., 1921 m. Bus suloštas "Keistutis"; prie to bus dainų ir deklamacijų. Geriausias Vyčių pajėgos dalyvaus vakaro programo išpildyme.

Vyčių 33-čios kuopos susirinkimai įvyksta kas antrą sereidą.

Lai Vyčiai darbuojasi visuomet Tautai ir Bažnyčiai.

Lakštingalėlė.

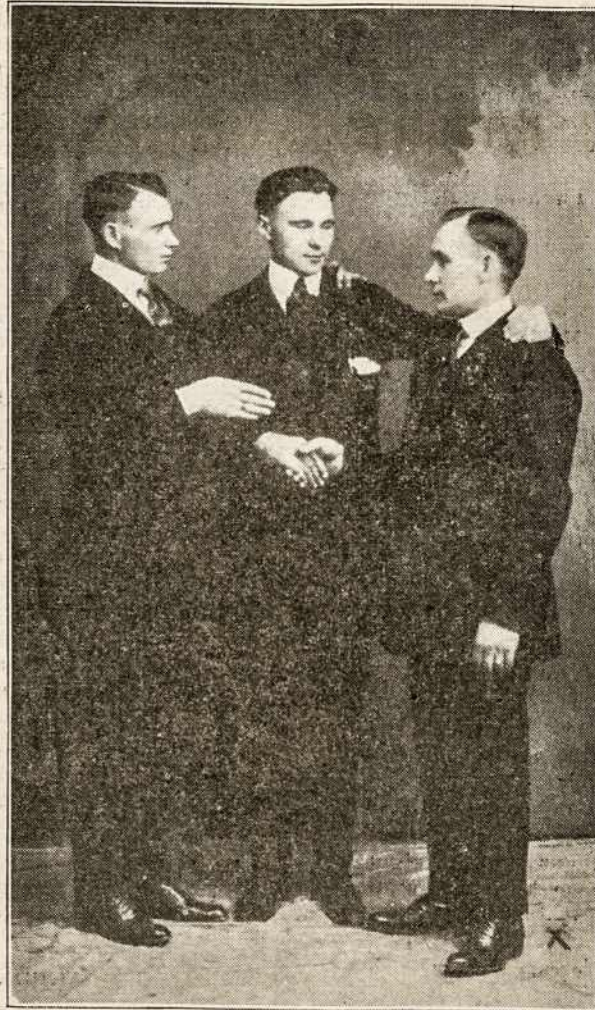
HARTFORD, CONN.

Nauja valdyba.

Lietuvos Vyčių 6-tos kuopos priešmetinis susirinkimas buvo gruodžio 19 d., 1920 m. Išrinkta nauja valdyba: pirmin. — A. Pateckis; vice-pirmin. — P. Geležiūtė; rašt. — Jieva Alinskiūtė; fin. rašt. — Ant. Kučas; išd. — J. Ivanauskas; išdo globėjai: — O. Jankauskienė ir P. Stankevičius; knygyno vedėjai: Marcelė Pateckaitė ir Marcelė Karnotienė; maršalka — stasys Rinkevičius. Kitas komisijas del laiko stokos atidėta rinkti sekančiame susirinkime.

Nutarta tuojau po Naujų Metų lošti "Į laisvę bežengiant". Kalbėtoja kvies p-lę M. Jakubaitę iš New Haven, Conn.

Reporteris.

Broliai Reklaičiai

Lietuvos Vyčių 51-mos kuopos Sheboygan, Wis. nariai. Iš kairės į dešinę stovi: 1. S. J. Reklaitis, kuopos pirmininkas; 2. V. J. Reklaitis, kuopos korespondentas; 3. J. J. Reklaitis, kuris spalį 4 d., 1920 m. išvažiavo į Lietuvą. Visi trys Reklaičiai yra uolūs Vyčių tarpe darbuotojai.

MONTELLO, MASS.

Vyčių 1-ma kuopa auga kaip ant mielių. Gruodžio 18 d., 1920 prie mūsų kuopos prisirašė šv. Roko parapijos choras; išviso 40 naujų narių. Jau rengiamės išanksto prie ateinančios vasaros pasilinksminimų. Parapija yra pirkusi gražios pievos ir pušyno plotą. Ten vasarą galėsime šauniai pasilinksinti. Liepos 4 d. š. m., Montello Vyčiai rengs milžinišką išvažiavimą, į kurį iškalno kviečia Naujosios Anglijos jaunimą.

Lai gyvuoja Liet. Vyčių 1-ma kuopa!

Jonas Ješkelevičia.

MONTELLO, MASS.

Nedėdieny, gruodžio 5 d., 1920 m., 5 val. po pietų buvo Lietuvos Vyčių 1-mos kuopos metinis susirinkimas, kuriame buvo svarstyta labai daug svarbių Vyčius paliejančių dalykų.

Nutarta šaukti Montello's jaunimo didelį susirinkimą ir aiškinti jame apie jaunimo uždavinius ir pareigas. Daug mūsų jaunimo dabar nieko nedirba, pakrikliai sau gyvena, todėl ir rasta reikalas jaunimą traukti į būrį. Paskaitom laikyti išrinkta komisija iš J. Valaičio ir P. Juškaičio. Vyčių kuopos susirinkimai bus dabar laikomi kas dvi savaitė. Po susirinkimų bus žaidžiama.

Į naują kuopos valdybą išrinkta: pirmin. — Vy-
tė Juškienė; vice-pirmin. — Jonas Banys; rašt. —
A. Jarmalaitė; fin. rašt. — Jul. Baronas; izd. —
K. Cirblinas; izdo glob. — P. Kubilskas ir J. Valai-
tis; maršalka J. Tamonis. Nauja valdyba žada uo-
liai dirbti Vyčių organizacijos naudai. Tikimės
graitai pasivyti kitų kolonijų Vyčius.

Lietuvos Rūtelė.

— 0 —

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvos Vyčių 18-tos kuopos mėnesinis susi-
rinkimas buvo gruodžio 5 d. tuojau po pamaldų.
Narių atsilankė nemažai. Susirinkimą atidarė v.-
pirmin. J. Tamašauskas, rašt. A. Šlužiūtė perskai-
tė praeito susirinkimo protokolą, kurį nariai priė-
mė vienbalsiai. Pirm. J. Naujalis praneša laišku,
kad į susirinkimą negali pribūti ir prašo apsvasty-
ti keletą svarbių inešimų, kuriuos vėliau kuopa ir
nagrinėjo.

Katalikų Vienybės atstovė iš Brighton, Mass.
pakvietė mūsų kuopos artistus sulošti jiems Nau-
jais Metais "Katriutės gintarai". Kuopa sutiko tą
prašymą išpildyti. Antra atstovė Akademijos rėmė-
jų vietinės kuopos vardu prašė jų naudai vakarą
rengti sausio 2 d. — ir tas padaryti apsiimta. Ka-
lėdų antrą dieną Šv. Stepono draugijai mūsų ku-
pos artistai lošė "Ponas ir muzikai".

Kaip paprastai bus rengiama Naujų Metų su-
lauktuvių vakarienė. Į rengimo komisiją paskirta
O. Šimbolaitė, J. Kalinauskas, P. Rudaitė.

Korespondentas.

— 0 —

HARRISON IR HEARNEY, N. J.

Lietuvos Vyčių 90-tos kuopos prakalbos buvo
gruodžio 5 d., 20 m. Hantman svetainėje 2 val. po
pietų. Kalbėjo p-lė M. Jokubaitė iš New Haven,
Conn. aiškino apie Vyčių organizaciją. Žmonės kal-
bėtojos nurodymais ir paaiškinimais likosi pilnai
patenkinti. Prie kuopos prisirašė keletas naujų
narių.

Tokių prakalbų reikia dažniau rengti.

J. Stasionis.

— 0 —

LAWRENCE, MASS.

Lietuvos Vyčių 78-tos kuopos mėnesinis susi-
rinkimas buvo gruodžio 6 d., p. m., šv. Pranciškaus
svetainėje. Buvo renkama nauja valdyba. Sena
kuopos pirmininkė, Vytė Ona Sidaravičiūtė palikta
kitiems metams. Visi nariai jai ištarė ačių už gra-

žų darbavimąsi Vyčių naudai. Nutarta turėti lietu-
vių kalbos pamokas kas ketvergas, kaip buvo pra-
eitais metais. Prizadėjo mokinti kun. Pr. Virmaus-
kis. Kiekvieno mėnesio paskutiniame ketvergė nu-
tarta rengti vakarėlį (Social party). Visi Vyčiai
kviečiami lankytis.

Dar nutarta pasiimti pasilinksminimams kam-
barėlį.

Vyčiai žada dirbti, kiek tik pajėgs leis.

Ačių.

— 0 —

WESTVILLE, ILL.

Metinis susirinkimas.

Gruodžio 14-tą dieną Liet. Vyčių 85-ta kuopa
laikė metinį susirinkimą pobažnytinėje svetainėje.
Beveik visi nariai susirinko. Kazin kodėl vaikinių
vis daugiau, kaip merginų?

Pirmiausia išrinkta nauja valdyba, kurią su-
darė: pirm. — J. Rakauskas; vice-pirm. — O. Vei-
veriūtė; rašt. — J. Vendelskas; fin. rašt. — J.
Karpiūtė; izd. — T. Karužis; maršalka — J. Vei-
veris.

Linkime naujai valdybai geriausia darbuotis
mūsų tarpe. Mūsų Vyčiai gražiai dirba. Turime
labai puikų chorą vedamą Ant. Stanšausko.

F.....ų R.....e.

— 0 —

AKRON, OHIO.

Daug laiko prabėgo, kaip nebuvo "Vytyje" ži-
nučių iš Akron'o apie Vyčių 97-tą kuopą. Rodos,
čia Vyčių visai nėra. Bet taip tik atrodo. Akron'o
Vyčiai gyvuoja. Daug įvairių nesmagumų jie per-
kentė, bet nepasidavė. Seka pėdomis stipresnių
kuopų ir džiaugiasi savo draugų gražiais darbais.

Mūsų kuopa buvo silpnutė, jau tūli pranašavo
jai greitą mirtį, tik tas pranašavimas neišsipildė.
Veikliems nariams užėmus vietas Vyčių kuopos
valdyboje ir atvykus į Akron'ą gabiam darbuoto-
jui J. Šeštokui, tie, kurie Vyčiams karstą gamino,
išsidangino iš Akron'o lauk, o Vyčiai kaip buvo,
taip ir pasiliko.

Darbas eina gerai. J. Šeštokui vedant, surengta
du koncertu: vienas savo kolonijoje, o kitas
Centon, Ohio. Ir toliau rengiasi Vyčiai gražiai ir
naudingai dirbti.

Turėjome nemaža vargo su vietos klebonu kun.
Janušu, kuris darė Vyčiams daug kliūčių, bet ir
čia viskas išėjo Vyčių naudai. Kunigo Jonušo pa-
stangos Vyčius panaikinti nepasiekė savo tikslo.
Lietuvių katalikiškas jaunimas myli savo tėvynę,
ištikimas yra bažnyčiai ir nepasiliaus dirbęs ir to-
liau, nors daug turi priešų iš visų pusių.

Dabar Vyčiai rengiasi prie trečio koncerto, ku-
rio pelnas eis Lietuvos kareiviams.

Vyčiai ir Vytės, nesiliaukime dirbę, nesiliaukime branginę savo organizacijos, nes joje yra Amerikos lietuvių katalikiško jaunimo graži ateitis.

“Strielčius”.

— O —
CICERO, ILL.

Vyčių kuopos valdyba 1921 metam.

L. Vyčių 14-tos kuopos priešmetiniame susirinkime gruodžio 1 d., šv. Antano parap. svetainėje, tapo išrinkta šie į kuopos valdybą 1921 m.:

Kun. J. Vaičiūnas — dvas. vad.; V. Abračinskas — pirmin.; Juoz. Mockus — pirm. pag.; A. Rubliauskaitė — nut. rašt.; O. Johnsonaitė — pag.; J. Abračinskaitė — fin. rašt.; J. Brazauskas — izd.; J. Novakas ir J. Dzekauskas — izdo glob.; A. Jurgilevičia — maršalka; J. Mockus — režisierius; A. Jakaitė — pag.; Pr. Zdankus — koresp.; P. Mileikiūtė ir O. Johnsonaitė — žaislų vedėjos; J. Mockus ir V. Abračinskas veikiančioji komisija.

Galima daug tikėtis iš šios valdybos.

Pr.

— O —
CLEVELAND, OHIO.

Išvaziavo.

Vietinė Lietuvos Vyčių kuopa gal delto veikumu pasižymi, kad jos narių tarpe randasi žmonių, kurie pašvenčia daug laiko lavinimuisi mokslė ir dailėje. Jaunimas deda daug pastangų, kad pasiektų aukštesnio laipsnio muzikoje ir dainoje.

Vytis Juozas Sadauskas prigulėjo prie Lietuvos Vyčių 25-tos kuopos 4 metus. Jo triusu choras gerai laikėsi, nes J. S. labai mėgo dainas ir choro naudai dirbo išsijuosęs. Šiomis dienomis Vytis Juozas Sadauskas išvaziavo į Valparaiso universitetą toliau mokslo siekti.

Linkime gerų pasekmių.

Matas.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA.

Dvasios vadovas: Kun. Ig. Albavičius,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pirmininkas: Jonas E. Karosas,
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vice-Pirmininkai: 1. Pr. M. Juras,
Kernick Seminary, Webster Grove,
St. Louis, Mo.

2. O. Sidaravičiūtė,
237 Prospect St., Lawrence, Mass.

Raštininkas: Vincas Rūkštalis,
P. O. Box 168, Valparaiso, Ind.

Izdininkas: Petras Varakulis,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Izdo globėjai: 1. J. A. Vilkišius,
455 Locust St., Valparaiso, Ind.

2. K. Paulionis,
454 Grand St., Brooklyn, N. Y.

3. A. Visminas,
23 Marion St., Worcester, Mass.

Literatinė komisija: 1. Kun. A. Tamoliūnas,
Providence, R. I.

2. Stud. Pr. M. Juras,
St. Louis, Mo.

3. Muzikas J. Čizauskas,
Baltimore, M. D.

4. Garso Red. L. Šimutis,
Brooklyn, N. Y.

5. Moksl. J. J. Šlikas,
Valparaiso, Ind.

Redaktorius: Jonas Karosas,
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

— O —
KUOPŲ ANTRAŠAI (Susinešimui).

1-mos kuopos: M. Juškienė,
129 Melrose Str., Montello, Mass.

2-ros kuopos: M. Bernotaitė,
78 Oak St., Lewiston, Me.

10-tos kuopos: J. Gailiūnas,
The Lithuanian Store, Athol, Mass.

17-tos kuopos: J. Červokas,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

18-tos kuopos: K. Bukevičiūtė,
29 Clark St., Cambridge, Mass.

20-tos kuopos: K. Nadzeika,
7 South St., Nashua, N. H.

26-tos kuopos: J. Romanas,
28 Vale St., Worcester, Mass.

27-tos kuopos: K. Kašeta,
214 Washington St., Norwood, Mass.

69 tos kuopos: A. Romanas,
(vardas gatvės neišskaitomas) Pittsfield, Mass

78 tos kuopos:
94 Bradford St., Lawrence, Mass.

L. VYČIŲ NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO VALDYBA.

Pirmin. A. Ambrozaitis,
92 Fern St., Athol, Mass.

Vice-pirm. Z. Gurkliūtė,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Raštin. O. Sidaravičiūtė,
237 Prospect St., Lawrence, Mass.

Iždin. O. Z. Bugailiūtė,
24 Howard St., Nashua, N. Y.

Ižd. glob. A. Siminaitė ir J. Svirskas,
Organizatorius K. S. Jonaitis,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Army Lessons in English. Principles, Plans and purposes of the Educational Program of *The Recruit Educational Center.* Military Stories. Book I, II, III, IV, V and VI. Camp Upton, N. Y.

NAUJOS DAINOS.

KETURIOS GRAŽIOS DAINOS VIENAM
BALSUI PRIE FORTEPIANO:

1. Meile uždegta krūtinė	65c
2. Graži čia Giruzė	50c
3. Ak, myliu tave	75c
4. Visuomet širdis surakinta	60c

DVI SKAMBIOS DAINOS MIŠRAM
CHORUI:

5. Mes grįšim ten	75c
6. Ginkim šalį Lietuvos	50c

SENIAU IŠLEISTOS:

7. Meilė, vienam balsui ir pianui	40c
8. Lietuvos Vyčių Hymnas, mišram
chorui	25c
- Siunčiant užsakymus meldžiame adresuoti:

A. ALEKSIS

657 Josephine Ave. Detroit, Mich.

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K.
ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SAĞOS.

"DARBININKAS"

eina utarninkais, ketvergais ir subatomis

Metams \$4.00

Bostone ir apielinkėj m. \$5.00

Užrubežj metams \$5.00

"DARBININKAS"

242-244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DAINOS SPAUDON

Žymesniems mūsų kompozitoriams išvažiavus Lietuvon, Amerikos lietuvių chorai likosi be naujų dainų. Todėl nusprendžiau išleisti tuoj po Naujų Metų (1921) keturias dainas: "Esmi jaunas piemenėlis", "Malda prieš karę", "Kur tie laikai?" ir "Pavasaris Tėvynei."

Iki sausio 1 d. 1921 šių dainų prekės bus sekančios: kas orderiuos nemažiau kaip 100, gaus po 20c.; nemažiau 50, gaus po 25c. egz.; nemažiau 25, gaus po 30c.; nemažiau 10, gaus po 35c.; o vienas egz. 40c. Po naujų metų tos pačios dainos parsiduos po 50 centų.

Norintieji gauti už sumažintas prekes siųskite užsteliavimą (pažymėdami, kiek ir kurių dainų), su pinigais sekančiu antrašu:

Vincas Greičius

8014 Bellevue Ave.

Cleveland, Ohio.

Savaitinis Laikraštis

"GARSAS"

Leidžiamas Susivienijimo Lietuvių R. K.

Amerikoje, išeina kas ketvergas.

222 South 9th Street, Brooklyn, N. Y.

Prenumeratos kaina:

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.00

Užsienyje \$3.00

Apskelbimų kainos ant pareikalavimo.

Tel. Williamsburg 5063

KURSUI NUPUOLUS

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiuntimo pinigų niekas su manim negal lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentūra į Liepoją, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2 centų stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS

53 Hudson Ave.

Brooklyn, N. Y.

Kokią Kaledu Dovana Pasiūsi Savo Mylimiems Lietuvon?

Pinigai Jiems Tai Brangiausia Dovana!

TAI NIEKO NELAUK DAMAS tuojaus pasiūsk savo seniems tėvukams, broliukams, sesutėms ir giminėms kurie iš po karo nuvarginti laukia tavo pagelbos. Tau tie keli dolieriai nieks, o jiems didelę pagelbą ir džiaugsmą suteiksi. Taipgi priimam pinigus padėjimui Lietuvos Bankoje sulig dienos kurso:

ČIA GALIMA PIRKTI LAIVAKORTES, SIŪSTI DAIKTUS IR DRABUŽIUS LIETUVON.

BAKSUS SIUNTIMO DAIGTŲ LIETUVON GALIMA GAUTI PAS MUS UŽ PRIEINAMA KAINA.

ŠI BENDROVĖ DABAR PARDUODA SAVO ŠĖRUS PO \$6.00 VIENA, PASISKUBINKITE IR PIRKITE DABAR, NES TRUMP ULAIKU ŠĖRŲ KAINA PAKILS.

Važiuojantiems Lietuvon parūpiname pasportus ir kitus reikalingus dokumentus teisingai ir greitai. Už darbą garantuojame. Visais reikalais malonėsite kreiptis šiuo adresu:

VALANDOS: Kasdiena nuo 9 val. ryto iki 6 vakare. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandai vakare.

Lithuanian Sales Corporation

(LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ)

3249 So. Halsted St.

Phone Yards 6062

Chicago, Ill.

LIETUVIŲ KRIŠČIONIŲ DEMOKRATŲ DIENRAŠTIS "DRAUGAS"

KAINA CHICAGOJE:

Metams \$6.00,

Pusei metų \$3.50.

UŽSIENYJE:

Metams \$6.00,

Pusei metų \$3.50.

SUV. VALST.

Metams \$5.00,

Pusei metų \$3.00.

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. CHICAGO, ILL.

VALPARAISO UNIVERSITETAS DIDINAMAS

Isteigiama daugiau mokslo šakų; didinamas Fakultetas; plenuojama statyti daugiau naujų triobų, tai tam tikslui iškeltas obalsis — surinkti MILIONĄ DOLERIŲ! Tad ir mes, Amerikos Lietuviai, prisidėkime aukomis. Reikia siūsti:

Greater Valpo Campaign Committee

61 West Main St.

Valparaiso, Ind.

Turinys "Vyčio" No. 1 {95}

I. Nauji Metai Y.	1 pusl.
II. Senieji Metai (eilės) Žilvitis.	2 "
III. Kunigas Ibis.	3 "
IV. Plaštakė (eilės) Žilvitis.	5 "
V. Pats muša — pats rėkia P. M—lis.	6 "
VI. "Esperanto" S. K. D.	7 "
VII. Kad turėčiau (eilės) Žilvitis.	7 "
VIII. Pasaulio stovis prieš Kristaus atėjimą P. M. J.	8 "
IX. Nedėlios rytą P. M—lis.	11 "
X. Vaizduotės kelias (eilės) Žilvitis.	13 "
XI. Tragedija iš prievartos Šalaitis.	14 "
XII. Pavasarininkų imnas K. Žitkus.	16 "
XIII. Paveikslai Audros Banga.	16 "
XIV. Nauji raštai.	17 "
XVI. Šviesos spinduliai A. K. Tauragis.	18 "
XVII. Sveikata J. Baltis.	23 "
XVIII. Redakcijos atsakai.	25 "
XIX. Kas jaunimo veikiama:	
1. Spring Valley, Ill.; 2. Chicago, Ill.; 3. Montreal, Canada; 4. Hart- ford, Conn.; 5, 6. Montello, Mass.; 7. Cambridge, Mass.; 8. Harrison ir Kerney, N. J.; 9. Lawrence, Mass.; 10. Westville, Ill.; 11. Akron, Ohio.; 12. Cicero, Ill.; 13. Cleveland, Ohio.	26 "

Paveikslai:

1. Sintautų koncerto choras; 2. Muzikas Juozas Jonas Kamaitis; 3. Lietuvos Vyčių 47-tos kuopos, Waukegan, Ill. Literatinė komisija;
4. Broliai Reklaičiai.

"VYTIS"

3249 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.